

ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS

Településfejlesztési Kon koncepció

(2014-2030)

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése megállapította a 214/2014. (IX. 18.). számú határozatával

Érd, 2014. szeptember

Készítették

MEGBÍZÓ

ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2030 Érd, Alsó u. 1-3.

Érd   **2014-2020**
Konzorcium:

OPUS TEAM KFT.
4028 Debrecen, Nyíl u. 46.

Joó Szabolcs
Virágh Péter
Dr. Nagy Emese
Rádulyné Pete Anita

**Pro Regio Közép-Magyarországi Regionális
Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit
Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság**
1146 Budapest, Hermina út 17.

Dr. Gordos Tamás
Gutai Berta
Virág Attila
Csohány Borbála
Tóth Csaba

VORTEX AGENCY KFT.
2112 Veresegyház, Arató u. 2-6.

Z. Halmágyi Judit

2014. szeptember

Tartalomjegyzék

1. ÉRD JÖVŐKÉPE.....	6
1.1. Érd társadalmi jövőképe.....	6
1.2. Érd gazdasági jövőképe	6
1.3. Érd táji, természeti, épített környezetének, környezetvédelmének és szolgáltatásainak jövőképe	7
1.4. Érd város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	7
1.5. A településfejlesztési elvek rögzítése.....	8
2. A CÉLOK BEMUTATÁSA.....	9
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	9
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	13
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata ...	41
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	43
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	44
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	44
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	48
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	52
4. A megvalósítás eszközei és azok nyomkövetése	59

BEVEZETŐ

A szakpolitikai környezet és a szabályozás változásaira, különös tekintettel az EU kohéziós politika alakulására, valamint a 314/2012 (IX. 8.) Kormányrendeletre (a Kormány 314/2012. (XI. 8.) rendelete a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről) tekintettel a 2008-ban elkészült Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója felülvizsgálata szükségessé vált.

A jogszabályi változások mellett Érd MJV fontosnak tartotta a 2008-ban készített Konceptió megújítását, mivel a város fejlődése eljutott egy olyan pontra, amikor a jövő és az odavezető utak újragondolása valóban szükséges az érdemi, minőségi változások előkészítése érdekében. A város népessége gyorsan növekedett az elmúlt években, ugyanakkor a közlekedési feltételek és a szolgáltatások mennyisége és minősége nem követte a társadalmi folyamatokat. A település erősen széttagolt és a terület-felhasználás szintjén hiányosságokat mutat. Érd további fejlődését biztosító dinamikus gazdaság és térségi szerepkör erősítése nélkülözhetetlenné vált.

A fent nevezett kormányrendelet összefüggő, három elemből álló dokumentum-rendszert hozott létre, mint Megalapozó Vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés), Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia.

2014. májusában elkészült Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójának és Integrált Városfejlesztési Stratégiájának teljes felülvizsgálatához szükséges Megalapozó vizsgálatok munkarész. A helyzetfeltáró munkarész megállapításaira támaszkodva készült el a helyzetelemző, helyzetértékelő munkarész. A megalapozó vizsgálat közös háttere jelen Konceptiónak és az Integrált Településfejlesztési Stratégiának is.

A Településfejlesztési Konceptió megfogalmazza azt a jövőképet, amelyben a város lakói az elkövetkező években élni kívánnak. A jövőkép kialakításánál figyelembe vettük a helyi lakosok, gazdasági élet fontosabb szereplőit, civil szervezetek és érdekképviseleti szervek által közvetített érdeket, értékeket. A tervezési folyamat ugyanis széleskörű partnerséggel valósult meg. Az államigazgatási szerveket, az önkormányzatokat, a társadalmi és gazdasági szervezeteket és a lakosságot is bevontuk a tervezés folyamatába a partnerségi terv alapján, melyet az önkormányzat elfogadott. Ennek célja, hogy a stratégia által érintettek teljes körűen részt vegyenek a tervezési és végrehajtási folyamatokban, és a megfogalmazott vélemények a város társadalmi, gazdasági, tudományos, kulturális életét illetően a lehető legnagyobb mértékben megjelenjenek a tanulmányokban.

A Helyi Munkacsoport ülések, partnerségi fórumok, közvélemény-kutatások és a Megalapozó vizsgálat elkészítése eredményeképpen megfogalmazásra került Érd jövőbeli szerepe és célrendszere 2014 – 2030 közötti időszakra. A tervezési folyamat során megállapítást nyert, hogy jellemző a mikrovállalkozások túlsúlya, melyek jellemzően alacsony tőkével, csekély létszámmal működnek, fejlődési potenciáljuk alacsony. A helyi vállalkozások K+F tevékenysége limitált. A turizmus kedvező adottságok ellenére is fejletlen. A város nem folytat aktív marketingpolitikát, a megfelelő marketing

eszközökkel azonban a település újrapozícionálható. Fontos kitörési pont lehet a tudásintenzív és kreatív iparágak megerősítése.

Érd kiváló közlekedési adottságokkal rendelkezik, mely biztosítja a fejlődés alapjául szolgáló helyi gazdaság fejlesztését és a tágabb, regionális kapcsolatok erősítését. A kiemelkedő térségi adottság mellett a rendelkezésre álló humán erőforrások minősége is kedvező képet mutat. Érd lakosainak nagy része fiatal és az országos átlagot meghaladó iskolázottsággal rendelkezik. A gazdaságilag aktív népesség magas száma jellemzi a megyei jogú várost a Pest megyei járásközpontokhoz képest. Erre a szellemi tőkére alapozva megteremthető egy tudatos gazdaságfejlesztés.

Ahhoz, hogy Érd központi szerepet töltsön be Pest megyében Budapest mellett, fontos egy élhető, vonzó kertvárosi jelleg kialakítása. Ehhez szükséges a zöldfelületek mennyiségének növelése, lakóterületi szintű közparkok kialakítása és az épített, illetve természeti környezet védelme, környezeti terhek csökkentése, közművek állapotának javítása.

Ennek következtében a helyzetértékelésre alapozva a koncepció alapvetően egy értékrendet határoz meg és megfogalmazza a legfontosabb fejlesztési irányokat. A Koncepcióban megjelölt célkitűzések hosszú távra szólnak, melyek az ITS középtávú céljaival összhangban, meghatározzák Érd Megyei Jogú Város jövőjét. A hosszú távú településfejlesztési koncepció tartalmazza Érd jövőképét, a 2030-ig terjedő átfogó célkitűzéseit, valamint középtávú specifikus céljait. A célrendszerhez kapcsolódóan meghatározásra kerülnek Érd MJV fejlesztési prioritásai is.

Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója összhangban van az Európai Unió Európa 2020 stratégiai célkitűzéseivel, az EU 2014-2020 közötti időszakra szóló közös stratégia tematikus céljaival, az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció célrendszerével, valamint a Pest megyei Területfejlesztési Koncepcióval és a Pest megyei Területfejlesztési Programmal.

1. ÉRD JÖVŐKÉPE

Érd Megyei Jogú Város fejlesztési koncepciója meghatározza a város szerepét, elhelyezkedését a hazai városhálózatban 2030-ig. A koncepció célja bemutatni a település jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan. A jövőkép kialakításánál figyelembe vettük a helyi lakosok, gazdasági élet fontosabb szereplőit, civil szervezetek és érdekképviseleti szervek által közvetített érdekeket, értékeket. „Érd – az intelligens virágzó kertváros” jövőkép meghatározza a megyei jogú város jövőben betöltendő pozícióját.

Érd a jelenlegi társadalmi, gazdasági, természeti erőforrásaira építve, azok továbbfejlesztésére törekedve kíván továbbra is meghatározó szerepet betölteni Pest megyében.

ÉRD - AZ INTELLIGENS VIRÁGZÓ KERTVÁROS!

Érd a helyi igényeket maximálisan kielégítő és a lakosságból erős kötődést kiváltó, értékeit megőrző és területi adottságaira építkező, versenyképes, prosperáló gazdaságot teremtő, élhető és vonzó város kíván lenni.

Az egyes területekre vonatkozó speciális jellemzőket a jövőképre vonatkozóan a következő alpontok tartalmazzák.

1.1. Érd társadalmi jövőképe

Érd olyan város szeretne lenni, ahol a lakossági igények becsatornázásra kerülnek a döntéshozásba és ezen érdekek megjelennek a végrehajtási folyamatokban. Korszerű humáninfrastruktúrával rendelkező város kíván lenni az oktatás, egészségügy, szociális biztonság területén, mely a lakosság életminőségének javulását mozdítja elő és biztosítja a népesség megtartását.

- A helyi és járási igényeket kiszolgáló, korszerű és hatékonyan működő oktatási, egészségügyi és szociális intézményrendszerrel rendelkezik, mely minőségi és teljes körű szociális szolgáltatásokat nyújt mind a településen élők, mind a környékbeli polgárok számára.
- Erős identitástudattal rendelkező lakónépesség jellemzi a várost.
- A város az érdi lakosok kulturális, közösségi és közművelődési igényeit kielégítő infrastruktúrával rendelkezik és olyan minőségi kulturális szolgáltatásokat nyújt, melyek a járás lakosainak elvárásaihoz is igazodnak.

1.2. Érd gazdasági jövőképe

Érd olyan város szeretne lenni, mely Érdre irányuló erős beszállítói kapcsolatokkal rendelkezik, stabil, versenyképes, intermodalitását és közlekedési adottságait maximálisan kihasználja. Erős kis- és középvállalkozói réteg, innovatív vállalkozások lesznek jelen a városban és a tudásintenzív, kreatív iparágak megerősödése jellemzi, melyek helyi szakképzett munkaerőt foglalkoztatnak.

- Stabil gazdasági alapokkal rendelkező kertváros, mely biztosítja a város és az itt letelepült vállalkozások folyamatos fejlődését és versenyképességének növekedését.

- Fejlett helyi munkaerőpiaccal rendelkezik, bővül a munkahelyek száma, mely lehetővé teszi, hogy az itt élő, magas képzettségűek helyben vállaljanak munkát, illetve a környező településekről is növekvő számban fogad be munkavállalókat.
- Jelentős foglalkoztatási és növekedési potenciállal bíró KKV szektor van jelen a városban, mely erős, stabil, jó tőkeellátottságú kis- és középvállalkozásokat jelent.
- Minőségi ipari-kereskedelmi ingatlan kínálatot és magas szintű szolgáltatásokat biztosít a befektetni szándékozó vállalkozások számára.
- A Duna gazdaságfejlesztési potenciálját maximálisan kihasználja, magas szintű logisztikai szolgáltatásokat nyújt.
- Erős partnerségi kapcsolatokkal rendelkezik.
- Színvonalas turisztikai szolgáltatásokat biztosít a városba érkezők számára.

1.3. Érd táji, természeti, épített környezetének, környezetvédelmének és szolgáltatásainak jövőképe

Érd olyan város szeretne lenni, mely élhető és minőségi városi helyeket teremt, biztosítja a közösségi kapcsolatok építésének színtereit, erősíti a lokálpatriotizmust, környezetét óvja és ápolja, közlekedési kapcsolatrendszerét racionalizálja, kulturális és természeti értékeire, adottságaira építkezik.

- Ösztönzi a jó termőhelyi adottságokkal rendelkező földek tulajdonosait a növénytermesztési lehetőségeinek megragadására.
- Magas a közcélú zöldfelületek aránya, növekszik a zöldfelületeket összekötő fasorok mennyisége, és ezek fenntartására kiemelt figyelmet fordít a város.
- Színvonalas közterületekkel, közparkokkal és játszóterekkel rendelkezik, melyek helyet adnak a közösségi életnek, biztosítják az itt élők részére a megfelelő minőségi kikapcsolódást, valamint erősítik az identitástudatot.
- Megőrzi kertvárosias hangulatát, de biztosítja egy „nagyváros” ellátási színvonalát a városrészekben az alközpontok üzemeltetésével, a kereskedelmi, vendéglátó és szolgáltató egységek működtetésével.
- Aktív városmarketing politikát folytat, az alközpontok, a találkozási, gyülekezési pontok tükrözik a város arculatát.
- Nagy hangsúlyt fektet a kulturális örökségvédelemre, az értékek magas szintű fenntartására és a még nem ismert tárgyi és szellemi értékek felkutatására, összegyűjtésére.
- Mennyiségi és minőségi belső úthálózattal rendelkezik, mely lehetővé teszi a város egyes szakaszain a túlterheltség megszűnését, biztosítja a városrészek közötti átjárhatóságot.
- Az egyes tömegközlekedési módok közötti szervezett kapcsolatok biztosítják a településrészek elérését az autóhasználat mellőzésével.
- A kerékpáros hálózat és a hozzátartozó infrastruktúra kiépítettsége, a gyalogosforgalmi létesítmények megléte hozzájárul a lakosság biztonságos közlekedési elvárásnak teljesítéséhez.

1.4. Érd város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Érd a budapesti agglomerációban önálló identitással rendelkező, kertvárosi karakterét erősítő város kíván lenni, a lakosság alap- és középfokú igényeinek városon belüli kielégítésével, a helyi

szolgáltatásokhoz való hozzáférés nyújtásával. Érd a budapesti agglomeráció nyugati kapu szerepét kívánja erősíteni a humán/intézményi szolgáltatási, valamint a gazdasági területeken. A környező települések számára mikrotérségi központként alternatív és fenntartható lehetőségeket kínál Budapest mellett, a város intermodális adottságaira alapozva. A Duna-parti és közlekedési adottságait kihasználva országos jelentőségű kikötői/logisztikai szerepet kíván betölteni. Emellett a Duna-part természeti területeit a térség rekreációs, sport és turisztikai célpontjává kívánja fejleszteni, adottságainak megőrzésével és értékeire építve.

1.5. A településfejlesztési elvek rögzítése

- A város épített és természeti környezeti adottságaira alapozott fejlesztés és rendezés
- Kertvárosi karakter és közösségi identitás erősítése a helyi életminőség javításával, genius loci létrehozásával, város- és utcakép rendezésével
- A város alap- és középfokú szolgáltatásainak területi rendezése, azok városon belüli kapcsolatainak erősítésével, a városi alközponti helyek funkcionális és közterületi rendezésével, a nem célforgalmi jellegű közlekedési terhelésének csökkentésével
- A város Dunával való együttélésének javításából eredő városfejlesztési lehetőségek kiaknázása, fejlesztése, a Duna-menti lokáció lakossági és turisztikai felértékelése a szabadidős és sport kínálat bővítésével
- Regionális (térségi, elővárosi) kapcsolati szerepkör erősítése, a két vasúti fővonalra és az intermodalitásra alapozva
- Nemzetközi és országos közlekedési hálózatok harmonizálása a településfejlesztéssel és városi közlekedéssel
- Makroregionális (transzeurópai) kapcsolati súlypontiságból eredő gazdaságfejlesztési potenciál kiaknázása, a logisztikai központi szerep fejlesztése

2. A CÉLOK BEMUTATÁSA

Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója 3 átfogó és 11 specifikus célt határoz meg. A specifikus célok az átfogó célok elérését és megvalósulását segítik.

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

ÁTFOGÓ CÉLOK

A koncepcióalkotás során 3 átfogó cél került meghatározásra:

- 1. Környezettudatos és értékteremtő városfejlesztés
- 2. Versenyképes gazdaság
- 3. Társadalmi megújulás

SPECIFIKUS CÉLOK

Az átfogó célok megvalósulását, a város fejlesztését és fejlődését az alábbi specifikus célok és részcélok teljesítésével kívánjuk elérni.

1. Környezettudatos és értékteremtő városfejlesztés	1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése
	1.2. Környezetminőség javítása
	1.3. Települési épített és természeti értékek védelme, fejlesztése
	1.4. Közlekedésfejlesztés
	1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén: Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közmű és környezetvédelmi fejlesztések
2. Versenyképes gazdaság	2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása
	2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel
	2.3. Mikrotérségi szerepkör erősítése
	2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése
3. Társadalmi megújulás	3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése
	3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések

RÉSZCÉLOK

1. Környezettudatos és értékteremtő városfejlesztés

1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése

1.1.1. Települési központ megújítása, alközpontok létrehozása és funkcióbővítő fejlesztése

1.1.2. Közigazgatási intézményrendszer fejlesztése

1.2. Környezetminőség javítása

1.2.1. A település zöldfelületeinek növelése

1.2.2. A város környezeti terhelésének csökkentése

1.2.3. Minőségi közterek létrehozása

1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése

1.3.1. Kulturális örökségvédelem és a helyi értékek védelme

1.3.2. A védett természeti területek fejlesztése és a kiváló adottságú mezőgazdasági területek védelme és hasznosításának ösztönzése

1.4. Közlekedésfejlesztés

1.4.1. A város belső közlekedési kapcsolatainak fejlesztése

1.4.2. Megfelelő mennyiségű és minőségű parkoló kialakítása

1.4.3. Közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése és az egyes tömegközlekedési módok közötti szervezett kapcsolatok kialakítása

1.4.4. A kerékpáros és gyalogos közlekedés minőségi infrastrukturális feltételeinek megteremtése

1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén: Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás, közmű és környezetvédelmi fejlesztések

1.5.1. Közvilágítás infrastruktúra minőségi és mennyiségi "megújítása"

1.5.2. Vízgazdálkodás és árvízvédelem javítása

1.5.3. A fenntartható fejlődést és a környezeti állapot javítását szolgáló fejlesztések

2. Versenyképes gazdaság

2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása

2.1.1. "Vállalkozói falu" létrehozása – Inkubátorház működtetése

2.1.2. K+F tevékenység és az innováció erősítése, szerepének növelése a vállalkozások életében

2.1.3. Új befektetők letelepedésének elősegítése, befektetést ösztönző programok kidolgozása

2.1.4. Vállalkozások közötti együttműködések fejlesztése és erős partnerség kialakítása a helyi érdekképviselői szervezetekkel

2.1.5. Helyi kereskedelem erősítése

2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel

2.2.1. A Duna, mint gazdasági potenciál kihasználása - multimodális szállítás feltételeinek megteremtése, logisztikai fejlesztések megvalósítása

2.2.2. Ipari parkok létrehozása

2.2.3. A város közlekedési rendszerének magasrendű hálózatokhoz való kapcsolódása

2.2.4. Nagybani piac kialakítása

2.3. Mikrotérségi szerepkör erősítése

2.3.1. Érd város és vonzáskörzetéhez tartozó települések, valamint a főváros közötti közlekedési és gazdasági kapcsolatok erősítése

2.3.2. A kulturális és közművelődési szolgáltatások korszerűsítése és fejlesztése

2.3.3. Települési arculat kialakítása és aktív városmarketing politika folytatása

2.3.4. Felsőfokú oktatás megvalósításának intézményi kialakítása

2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése

2.4.1. A városi szálláshelykínálat és szálláshely-szolgáltatások fejlesztése

2.4.2. A város turisztikai vonzerejének növelése, turisztikai központok létrehozása

2.4.3. Termásvízkinccs hasznosítása

3. Társadalmi megújulás

3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése

3.1.1. Egészségügyi alap- és szakellátás infrastrukturális fejlesztése

3.1.2. Szociális biztonság javítása, a szociális ellátás infrastrukturális fejlesztése

3.1.3. Oktatási és nevelési intézmények fejlesztése, valamint a felnőttoktatás feltételeinek megteremtése

3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések

- 3.2.1. Szegregációval veszélyeztetett területek felszámolása, szociális célú rehabilitációja
- 3.2.2. Prevenció és egészségmegőrzés ösztönzése
- 3.2.3. Rekreációs és sportfejlesztések
- 3.2.4. Hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiaci integrációját elősegítő programok megvalósítása

Érd Megyei Jogú Város prioritásként kezeli az alábbi célkitűzések megvalósítását:

- 1.1.1. Települési központ megújítása, alközpontok létrehozása és funkcióbővítő fejlesztése
- 1.4.1. A város belső közlekedési kapcsolatainak fejlesztése
- 1.5.2. Vízgazdálkodás és árvízvédelem javítása
- 2.2.1. A Duna, mint gazdasági potenciál kihasználása (DILK, árukikötő létesítése)
- 2.2.2. Ipari parkok létrehozása
- 2.2.3. A város közlekedési rendszerének magasrendű hálózatokhoz való kapcsolódása
- 2.2.4. Nagybani piac kialakítása

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

1. KÖRNYEZETTUDATOS ÉS ÉRTÉKTEREMTŐ VÁROSFEJLESZTÉS

Érd Város átfogó célja, hogy a helyi környezetet tudatosan használva, olyan értékeket teremtsen a város lakossága számára, melyek erős kötődést váltanak ki az itt lakókból, elérve azt a célkitűzést, hogy Érd ne csak lakjanak, hanem éljenek is az emberek. Kiemelt jelentőségű, hogy a város belső értékeit megőrizze és lehetőségekhez mérten fejlessze, adottságaira építkezzen. Hangsúly helyeződik az élhető városközpont és alközpontok létrehozására, minőségi környezet kialakítására, a helyi értékek védelmére, a város közlekedésének racionalizálására és a fenntartható fejlődés elveinek alkalmazásával megvalósuló fejlesztésekre.

1.1. TERÜLETFELHASZNÁLÁSI HIERARCHIA FEJLESZTÉSE

1.1.1. TELEPÜLÉSI KÖZPONT MEGÚJÍTÁSA, ALKÖZPONTOK LÉTREHOZÁSA ÉS FUNKCIÓBŐVÍTŐ FEJLESZTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd Megyei Jogú Város az elmúlt évtizedekben dinamikus fejlődésen ment át, mely fejlődés azonban meglehetősen kiegyensúlyozatlan módon történt. A szuburbanizációs folyamatok alakulásával párhuzamosan nem történt meg a megfelelő kiszolgáló létesítmények infrastrukturális kialakítása. Több települési funkció biztosítása is hiányzik az egyes településrészek ellátottságából. Kiemelten fontos, hogy a központi funkciók minden egyes városrész számára elérhetővé váljanak. Szükséges egy többközpontú, a gazdaság és a lakosság igényeit helyben kiszolgálni képes települési struktúra megvalósítása alközpontok kialakításával.</p> <p>A funkcióbővítő fejlesztés javítja az ellátási színvonalat, segíti az identitástudat megerősítését, valamint a szén-dioxid mentes gazdaság megvalósítását.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Települési alközpontok létrehozása ➤ Városközpont funkcióbővítő megújítása

1.1.2. KÖZIGAZGATÁSI INTÉZMÉNYRENDSZER FEJLESZTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:

A település önkormányzata által biztosított szolgáltatások minősége jelentősen befolyásolja a településen élők és tevékenykedő gazdasági és társadalmi szereplők életét. A közigazgatási eljárási rend és a rendszer működésének gördülékenyebbé tétele elvárás mind a település lakossága, mind a gazdasági és társadalmi szereplők részéről. A befektetések ösztönzésében is elengedhetetlen szerepe van a különféle közigazgatási eljárások minél egyszerűbb és gyorsabb formában történő ügyintézésének (egyablakos ügyintézés). Cél az ügyfelek igényeinek középpontba helyezésével a gyors és hatékony helyben történő kiszolgálás, a megfelelő eszközellátottság és munkaerő biztosítása, melynek eredményeként javul a települési közszolgáltatások elérhetősége és minősége.

A városnak a közbiztonságra kiemelt figyelmet kell fordítania, amíg a nagyarányú helyben való foglalkoztatás nem valósul meg. Ugyanis a lakosság jelentős része csak a munkaidő lejártát követően érkezik vissza lakóhelyéhez, vagyontárgyaik biztonságba helyezése és védelme kiemelten kezelendő feladat. A közbiztonsági funkciók biztosítását helyi szinten is meg kell valósítani.

A város célja továbbá, hogy más kormányzati és egyéb igazgatási hivatal létrehozását is megvalósítsa, amiben kiemelt szerepet kap a bíróság, ügyészség kialakítása.

Érd városa a főváros közelsége miatt alkalmas helyszín arra, hogy a kormányzati feladatok átvállalásában szerepet kapjon, de ehhez szükséges megerősíteni az infrastrukturális feltételeket is.

A város törekszik továbbá a térségi szerepkörének megerősítésére a tudományos tevékenységek Érdre történő telepítésével is.

KIEMELT FELADAT:

- A meglévő közigazgatási rendszer átalakítása, új igazgatási központ létrehozása
- Új rendőrségi épület építése, rendőrőrsök kialakítása az alközpontokban
- Jogi intézményrendszer kiépítése
- A kormányzati decentralizációs törekvések kielégítésére szolgáló intézménykialakítás
- Természettudományi Múzeum tevékenységéhez szükséges helyszín biztosítása

1.2. KÖRNYEZETMINŐSÉG JAVÍTÁSA

1.2.1. A TELEPÜLÉS ZÖLDFELÜLETEINEK NÖVELÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A városban rendkívül alacsony a közcélú zöldfelületek aránya, zöldfelületeket összekötő fasorok alig találhatóak. A fasorok fontos elemei egy város zöldfelületi rendszerének, a fasorok kapcsolják össze a zöldfelület egyes elemeit összefüggő rendszerré.</p> <p>A környezetminőség javítása érdekében szükséges növelni a zöldfelületeket, összefüggő fasorokat kell telepíteni, meg kell valósítani az összefüggő zöldhálózat mennyiségi növelését. A levegő minőségének javítása érdekében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a biodiverzitás erősítésére, a faji sokszínűség fenntartására.</p> <p>A városnak továbbá fel kell készülnie a várható felmelegedés hatásainak kezelésére, alkalmazkodni kell a klímaváltozás következményeihez. Ennek érdekében is preferálja a város vezetése a növénytelepítést, nem csak esztétikai, de a meleg elleni passzív védelem, árnyékolás céljából is.</p> <p>A virágzó kertvárosi pozíció betöltése nem valósítható meg zöldfelületi fejlesztések végrehajtása nélkül.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ A patakok mentén megfelelő szélességű, többszintű zöldfelületi sáv kialakítása ➤ Zöldfelületi összekötő elemek telepítése a városközpontban, alközpontokban ➤ Az országos ökológiai hálózat települést érintő eleminek védelme, megfelelő használata

1.2.2. A VÁROS KÖRNYEZETI TERHELÉSÉNEK CSÖKKENTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd MJV levegőjét a közlekedési eredetű levegőszennyezés jelentős mértékben terheli. Az M6-os és M7-es autópálya, továbbá a 6-os és 7-es főutak városi átkelő szakaszai jelentősen befolyásolják a város levegőminőségét. A település lakóutcáinak jelentős része burkolatlan, sok esetben még a fasorok is hiányoznak, így számottevő porszennyezéssel is kell számolni.</p> <p>A levegőminőség állapotromlásának megakadályozása elsősorban a forgalom csillapítása érdekében végrehajtott intézkedések bevezetésével valósítható meg.</p> <p>Továbbá környezettudatos programok megvalósításával ösztönözni kell a lakosságot az autóhasználat csökkentése mellett a közösségi, kerékpáros és gyalogos közlekedési formák választására, és aktív használatára.</p> <p>Érd MJV közigazgatási területén környezeti zaj elsősorban a közlekedésből származik. A város területén az autópálya és vasútvonalak mentén a hiányzó zajvédő falakat szükséges megépíteni, illetve kiemelt jelentőségű a megfelelő sebességkorlátozás bevezetése a vasútvonalak mentén. Szükséges olyan megoldások felkutatása, mely nemcsak a problémák kezelését teszi lehetővé, hanem a lakosság részéről is elfogadottá válik, ugyanis a rendezett, vonzó városkép kialakítása és megőrzése érdekében esztétikai szempontokat is figyelembe kell venni.</p> <p>A település szennyvízcsatorna-hálózata az elmúlt évben teljesen kiépült. Az Önkormányzat feladata, hogy a lakossági rákötések számát fokozatosan növelje,</p>
--------------------------------	--

	biztonságba helyezve így az élő vízbázisokat a szennyezéstől.
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ A város közlekedési szempontból terhelt pontjain forgalomcsillapító intézkedések bevezetése ➤ A lakosság körében szemléletformáló programok megvalósítása a települési környezet tudatos megóvása érdekében ➤ A város zajterhelésének és levegő-szennyezettségének csökkentése

1.2.3. MINŐSÉGI KÖZTEREK LÉTREHOZÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A településen élők életminőségét, lakóhelyükhöz való kötődését alapvetően meghatározza a települési lakókörnyezet minősége, a lakóterületek és közterületek tisztasága, biztonsága, a zöldfelületek, játszóterek megléte és állapota. Érd kertvárosi jellege megköveteli minél nagyobb számú települési közpark és játszótér meglétét, amelyek jelenleg hiányoznak. Az Ófalu városrészben leromlott a közterületek és zöldfelületek állapota. A fiatal családok és az idősebb korosztály számára is egyaránt szükséges lenne ezek létesítése, a meglévők infrastrukturális fejlesztése, hiszen annak ellenére, hogy a lakóingatlanok nagy része rendelkezik kerttel, fontos találkozási, kapcsolati pontot létesíteni az itt élők számára. Mindez erősíti a helyben élők identitástudatát, közösségformáló erővel is bír.</p> <p>Az egy főre eső közpark, közkert ellátottság csak 0,4 m²/fő, ami igen alacsony érték. Az elvárt érték legalább 7-10 m²/fő lenne.</p> <p>Cél olyan minőségi közterek, olyan találkozási, gyülekezési helyek kialakítása, melyek kielégítik minden korosztály igényeit, erősítve ezzel a helyi identitástudatot.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Települési közparkok, játszóterek létesítése ➤ Meglévő közterületek, zöldfelületek helyreállítása, rendezett egységes településkép kialakítása ➤ A városközpontban és az alközpontokban a közterületi minőség javítása

1.3. TELEPÜLÉSI ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK VÉDELME ÉS FEJLESZTÉSE

1.3.1. KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELME ÉS A HELYI ÉRTÉKEK VÉDELME

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd számos műemlékkel és történeti értékkel, emlékhellyel rendelkezik. A helyi értékek védelmére figyelemmel kell lenni, hiszen azok szerepet játszanak a helyi identitás megőrzésében, növelésében. Turisztika és gazdasági jelentőségük nem hagyható figyelmen kívül. A város egységesebb és élhetőbb környezetté alakulásához a megfogalmazott intézkedéseknek hozzá kell járulniuk.</p> <p>Ófalu Érd településén belül a helyi értékek legtöbbször a hordozója, a tradíciók továbbélésének helyszíne, a pozíció megtartásának feltétele jelenlegi helyzetének javítása, idegenforgalmi vonzerejének növelése.</p> <p>A Szapáry kastély különleges történeti, építészeti és településképi értéket jelentő, részben elpusztított együttese Érd kiemelkedően értékes emléke, emlékhelye. Az egykori kastélyt lebontották, a gazdasági ház és a volt kastély alatti jelentős méretű pincerendszer felújításra szorul. A múlt században elpusztítása előtt több nevezetes funkciója is volt.</p> <p>A török időkben épült Minaret és környéke helyreállításra szorul.</p> <p>Érd területén fellelhető kulturális örökség részét képező elemek megóvása, karbantartása és helyreállítása, valamint további értékek felkutatása és oltalom alá helyezése feladatként jelentkezik.</p> <p>Érd a „A római birodalom határai - a római limes pannóniai Duna-parti határvonalának magyarországi szakasza” világörökségi várományos helyszín területébe tartozik. A terület kulturális örökségi védelmet élvez, illetve védett természeti terület.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Érd-Ófalu Minaret és környezetének rehabilitációja ➤ Érd-Ófalu, volt Szapáry kastély és környezetének helyreállítása ➤ Érdi Értéktár Bizottság, Érdi Hungarikum Klub működtetése ➤ Templomfelújításhoz kapcsolódva a környezetének megújítása – templomkert, plébánia, volt „kisiskola” épülete ➤ „A római limes magyarországi szakasza” érdeklődéseinek fokozott védelme

1.3.2. A VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK FEJLESZTÉSE ÉS A KIVÁLÓ ADOTTSÁGÚ MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK VÉDELME ÉS HASZNOSÍTÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd közigazgatási területén belül tájvédelmi, természetvédelmi és ökológiai szempontból is jelentős értéket képviselő területek találhatóak.</p> <p>Fontos, hogy ezeken a területeken a védettséggel összeegyeztethető területhasználat folyjon, továbbá a területekben rejlő értékeket, illetve lehetőségeket, elsősorban idegenforgalmi fejlesztésekkel a város közvetítse mind lakói, mind látogatói számára. A fejlesztésekre kijelölt területeken a célok megvalósítása csak a területekre vonatkozó természetvédelmi célkitűzések és a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően történhet. Kiemelten kezelendő területek: Fundoklia-völgy, Duna menti területek, az ex lege védett földvár és halomsírok.</p>
--------------------------------	---

	<p>Érd MJV közigazgatási területének több, mint a fele beépített belterületi terület. A település déli és dél-nyugati részén található külterületek döntő hányada jó termőhelyi adottságú szántóterület (külterület 81 %-a). Természeti adottságainál fogva a domboldalak, termékeny talajaik révén alkalmasak a gyümölcs és szőlőtermelésre.</p> <p>A mezőgazdasági területekben rejlő agropotenciál kihasználása nemcsak a helyi gazdaság fellendülését hozná magával, hanem hosszú távon a város kereskedelmi kapcsolatait bővítené és a kiváló minőségű mezőgazdasági termékek révén a város hírnevét öregbítené.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sóskúti volt honvédségi terület hasznosítása ➤ Vízbázis hidrogeológiai védőterületeken a szennyező források felszámolása (Papi földek) ➤ Fundoklia-völgy természetvédelmi kezelési tervének elkészítése ➤ Jogszabályi előírásoknak megfelelő területhasználat megvalósítása

1.4. KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS (BELSŐ KÖZLEKÉSI KAPCSOLATOK)

1.4.1. A VÁROS BELSŐ KÖZLEKÉSI KAPCSOLATAINAK FEJLESZTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A város Budapest, illetve más településekről való elérése az elmúlt évtizedekben folyamatosan javult, a belső úthálózat ezt a fejlődést azonban nem tudta követni. A folyamatosan növekedő lakosságszám igényei közlekedési oldalról nincsenek biztosítva, az úthálózat mind mennyiségi, mind minőségi szinten hiányos.</p> <p>Érd belvárosát érintő közúti és vasúti forgalom jelentős része a belváros közlekedési pályáin csupán áthaladó, inkább terhet, mint hasznot jelentő tranzit forgalom, amely vagy a más városrészek felé irányul vagy a teljes város szempontjából idegen átmenő forgalom. A belváros e forgalmi terheléstől való mentesítése a jövő egyik fontos és összetett fejlesztési feladata. Ez egyfelől tehermentesítő kapcsolatok létesítésével közlekedéshálózati beavatkozásokat igényel, másfelől alközpontok erősítésével, igényli a városszerkezet kompaktság elvén alapuló, policentrikus térszerkezet irányába való elmozdítását.</p> <p>Cél a város egyes területegységein belül a közlekedési kapcsolatok környezeti, gazdasági sajátosságok szerinti differenciált fejlesztése, az alközpontok és a Duna parti zóna időben és eszközben való jobb elérhetőségének biztosítása, a közúthálózat bővítése. Fontos feladat a gazdasági fejlesztési területek (ipari parkok, vállalkozói falu, DILK) a város különböző pontjairól történő megközelíthetőségének és elérésének megvalósítása.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Új autópálya csomópont létesítése az M7 autópálya és a városi úthálózat kapcsolatának bővítése érdekében ➤ A város Duna irányú kapcsolatrendszerének fejlesztése okán új közúti kapcsolat létesítése az M6 autópályával párhuzamosan, annak keleti oldalán, az M6/6-os út déli csomópont és Ófalu, Széles utca között

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Érd-Ófalun a Beliczay-sziget déli vonulatánál tervezett rekreációs-és szabadidős zóna városi szövethez kapcsolásának a funkcióhoz illő minőségjavítása, csillapított közúti kapcsolattal és kerékpárúttal ➤ A 30-as és 40-es vasútvonalakat átívelő külön szintű közúti kapcsolatok bővítése, új kelet- nyugati tengely létrehozása ➤ A 30/a és 40/a vasútvonalak közötti, városközpont térségi bezárt terület zárvány jellegének feloldása, kapcsolat létesítése ➤ A további hiányzó városi gyűjtőút-szakaszok, csomópontok ütemezett kiépítése ➤ Meglévő utak aszfaltozása, teljes keresztmetszetű közterület rendezése, a gyalogosközlekedés, gyalogjárdák minőségjavításával, zöldterületek rendezésével ➤ Közúti forgalomcsillapításra irányuló intézkedések bevezetése ➤ Városközpont mentesítését megvalósító új kelet-nyugati, valamint új észak-déli közúti tengely létrehozása
--	--

1.4.2. MEGFELELŐ MENNYISÉGŰ ÉS MINŐSÉGŰ PARKOLÓ KIALAKÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Az elmúlt 2007-2013-as tervezési időszakban megvalósított városcentrumi fejlesztések következményeként, olyan forgalmi helyzet alakult ki a városban, mely a csomópontok és a rendelkezésre álló parkolási férőhelyek kapacitását eléri vagy meghaladja. A motorizációs fok és az érdi lakosság általános növekedése mellett a lokális parkolási igények is megnőttek.</p> <p>A parkolás a város teljes területén gondot okoz, jelentős számú a szabálytalanul, rendezetlenül parkoló autók száma, sok esetben a gyalogosforgalom vagy zöldfelület rovására.</p> <p>A hosszú távú fejlesztéseknek nemcsak a központi területek parkolási problémáit kell megoldania, hanem szükséges, hogy a városrészek funkcióbővítő fejlesztése révén a szolgáltatások igénybevételét lehetővé téve rendelkezésre álljanak a megfelelő mennyiségű parkolók. A városi közlekedés akadálymentes működésének alapvető feltétele, hogy az alközpontokban is biztosított legyen a parkolás, mely segíti az adott városrészben működő vállalkozások versenyképességének javulását, az adott városrész gazdasági fejlődését, azáltal, hogy a lakosság a szolgáltatásokat abban a városrészben tudja igénybe venni, amelyben él.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Közterületi parkolás rendezése, szabályozásának továbbfejlesztése, parkolási koncepció kidolgozása ➤ Parkolók, parkolóházak kiépítése ➤ Vasútállomások környezetében megfelelő parkolási „lehetőségek” biztosítása

1.4.3. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE ÉS AZ EGYES TÖMEGKÖZLEKEDÉSI MÓDOK KÖZÖTTI SZERVEZETT KAPCSOLATOK KIALAKÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉG,	<p>A közösségi közlekedésben a helyi közlekedés részaránya 43 %-os és kizárólag autóbusszal történik. Az Érdet körülvevő települések kapcsolatát a buszhálózat biztosítja. Több városrésznek nincs autóbusz közlekedése. A megállóhelyek 13 %-ának nincs vagy nagyon rossz állapotú a burkolata. A megállóhelyek 53 %-a nincs akadálymentesítve és további 30 %</p>
----------------------	---

	<p>esetén is csak részben teljesülnek az esélyegyenlőség feltételei.</p> <p>A hálózat a helyközi-ingázó forgalmat tekinti prioritásnak. Ez a helyi forgalomban sok helyen alacsony kihasználtságú járatokat eredményez, míg a vonalak más szakasza túlszűfolt, továbbá a harántoló kapcsolatok is hiányoznak.</p> <p>Törekedni kell önálló, városon belüli kiterjedt autóbusz hálózat kialakítására is olyan viszonylatvezetéssel, hogy a vonalak összekössék a mai központot a fejlesztésre kijelölt alközpontokkal, létrehozva ezzel a kitüntetett városi helyek egybekapcsolt hálózatát. A belső hálózat egybe kell, kapcsolja a vasútállomásokat is, komplex rendszert biztosítva a ráhordó funkciók számára, valamint alkalmas kell legyen az új lakóterületek, illetve új gazdasági területek hálózatba kapcsolására, az új területek vasútállomásokkal való összeköttetésének biztosítására.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Autóbusz közlekedés infrastruktúrájának komplex fejlesztése (autóbusz hálózatfejlesztés, autóbuszmegállók felújítása, színvonalának javítása, utas tájékoztatási rendszer megteremtése) ➤ Új autóbusz-viszonylatok kialakítása (elsősorban a vasútállomások és az alközpontok között) ➤ City körjárat indítása a városközpont, alközpontok és vasútállomások között. ➤ A vasútállomások térségében az autóbusz kapcsolatok (megállók, fordulók) fejlesztése ➤ Az autóbusz közlekedés járműállomány és telephely ellátási feltételeinek megteremtése ➤ Érd-Alsó vasútállomás színvonalának javítása

1.4.4. A KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS KÖZLEKEDÉS MINŐSÉGI INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A kerékpáros közlekedést Érden belül hasonló hátrányok sújtják, mint az autósokat: a kiépített úthálózat hiánya és a földrajzi adottságok következtében a városon belül lévő szintkülönbségek megnehezítik a kerékpáros közlekedést. Mindezen túlmenően azonban a kerékpárosoknak a burkolt útfelületeken komoly balesetveszélyt jelentenek az intenzív forgalmi viszonyok is. Az érdi önálló kerékpáros hálózat jelenleg három szabványosan kialakított, egymással nem összefüggő, kerékpáros nyomvonalból áll. Nincsenek kerékpártárolók, általánosságban nem, csak lokálisan támogatott a kerékpározás.</p> <p>A város túlnyomó részén a gyalogosforgalom jellemzően a közút nyomvonalával párhuzamos nyomvonalat használ. A járdák az utakhoz hasonlóan nincsenek vagy csak részben vannak kiépítve, más pontokon szélességük nem éri el a minimálisan előírtat. Mindezek nemcsak a lakóutcákra, hanem a gyűjtő-, és főúthálózati elemek egy részére is igaz. A gyalogos közlekedésnek legnagyobb szerepe a városközpontban van, önálló gyalogos nyomvonalak jellemzően itt találhatóak.</p>
--------------------------------	---

További problémát jelent a gyalogosforgalom kapcsán, hogy a város egyes részeit elválasztó vasútvonalakon keresztül spontán gyalogátkelőhelyek alakultak ki. Ezek a jellemzően kitaposott ösvények a vasúti síneket biztosítás nélkül keresztezik, folyamatos balesetveszélyes helyzetet előidézve. A városban sok helyen nem áll rendelkezésre megfelelő járdahálózat a gyalogosok számára. Emiatt a gyalogosok is a gépjárművek számára fenntartott felületet használják.

Cél, hogy a kerékpárosok számára megfelelő infrastruktúra kiépítése megvalósuljon. A fejlesztések ösztönözni fogják a lakosság más csoportjait is az aktív kerékpárhasználatra, mely hozzájárul a szén-dioxid mentes gazdaság megvalósításához is. A gyalogosok számára is meg kell teremteni a biztonságos közlekedés feltételeit, azáltal hogy a hiányosságok megszüntetésre kerülnek.

KIEMELT FELADAT:

- Kerékpáros közlekedés infrastruktúrájának fejlesztése, összefüggő kerékpárút-hálózat kiépítése, a hálózat K-NY irányú kapcsolatának megteremtése, védett kerékpártárolók építése.
- Közlekedési akadálymentesítés – a 30-as és 40-es vasútvonalakon és az M6 autópályán átívelő kerékpáros és gyalogos forgalom biztonságos vezetésére a Duna part jobb elérése érdekében.
- A város egész területén a gyalogosközlekedés feltételeinek javítása: gyalogjárda program kidolgozása, a gyalogosfelületek mennyiségi és minőségi fejlesztése
- EuroVelo 6 kerékpárút fővárosi átvezetése és a Budapesti Déli agglomeráció összekötése
- Kerékpározás népszerűsítését megvalósító akciók szervezése

1.5. ENERGIAHATÉKONYSÁG ÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS ELVÉNEK ALKALMAZÁSA A VÁROSI ÜZEMELTETÉS TERÜLETÉN: ENERGIAGAZDÁLKODÁS, VÍZGAZDÁLKODÁS, KÖZMŰ ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI FEJLESZTÉSEK

1.5.1. KÖZVILÁGÍTÁS INFRASTRUKTÚRA MINŐSÉGI ÉS MENNYISÉGI "MEGÚJÍTÁSA"

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A település közigazgatási területén áthaladó, föld felett oszlopokra szerelten kivitelezett nagyfeszültségű átviteli és főelosztó hálózatok jelentős környezetterhelést okoznak. Környezetterhelésük többrétű, helyfoglalásukkal hatékonyabban hasznosítható területet foglalnak el, látvány-szennyezést okoznak, az utóbbi időkben pedig felmerült az érintett lakosság körében - bár meg nem erősíthetően - az egészségkárosító hatásuktól való félelem.</p> <p>Érd arculatát befolyásolja a kiépített közvilágítás, amely a település jelentős hányadán csak a minimálisan előírt közlekedésbiztonságot szolgálja. A vagyonsvédelem, az arculatalakítás és a társadalmi közérzet javítására is a közvilágítás mennyiségi és minőségi fejlesztése szükséges. Feladat Érd dinamikusan fejlődő településén a közvilágítással még el nem látott területek ellátása, a rendszerek kicserélése kisebb energiafogyasztású elemekre.</p> <p>Településképi szempontból indokolt a meglévő elektromos és hírközlő hálózatok (és közmű műtárgyaik) ütemezett földbe helyezése - települési értékvédelmi és településképi védelmi területeken, települési főútvonalak mentén, a város egyéb területein.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Közvilágítási infrastruktúra fejlesztése, a közlekedésbiztonság feltételeinek biztosítása ➤ Elektromos és hírközlő hálózatok földbe helyezése

1.5.2. VÍZGAZDÁLKODÁS ÉS ÁRVÍZVÉDELLEM JAVÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A településen élők életkörülményeit, a település környezeti állapotát alapvetően befolyásolja a felszíni vízvezetés rendszerében előforduló hiányosságok. A forgalmasabb, jelentősebb utcákban kiépített vízvezetés kivételével települési szinten megoldatlan a csapadékvíz elvezetése. Néhol kétoldali, néhol egyoldali kialakított árok lenne hivatott a csapadékvizek elvezetésére, de ezek nem alkotnak hálózati rendszert, hidraulikailag rendezetlenek, sok a feliszapolódott szakasz. A jelentkező szélsőségesebb időjárás következtében lehulló csapadékmennyiség zavarmentes elvezetésére a rendelkezésre álló vízvezető rendszer nem alkalmas. Kiemelt jelentőségű a problémák kezelése a csapadékvíz-elvezető rendszer hálózat hidraulikailag méretezett rendszerré alakításával, vízgűjtő területre kitekintéssel, részvízgűjtőkre bontva a végbefogadóig és működési hiányosságainak megszüntetésével, záportározók megépítésével, melynek célja a lezúduló csapadékvíz lefutásának a fékezése, víz-visszatartás. Csapadékhány esetben</p>
--------------------------------	---

azonban a záportározóban visszatartott víz hasznosítása is lehetővé válik.

A felszíni vizek befogadója a település keleti oldalán, észak-dél irányban végighaladó Duna. A Duna, kiterjedt vízgyűjtő területéről, változó mennyiségű vizeket szállít. A változó mennyiségek árhullámokat okoznak, amely ellen a szárazulat védelmét árvízvédelmi művel, magas parti kialakítással lehet biztosítani.

Az ivóvízhálózat rekonstrukcióra szorul, a megnövekedett lakosságszámot és az ebből eredő igényeket a hálózat bővítésével szükséges kielégíteni. A korszerűsítés és alternatív ivóvíz ellátási források megtalálása csökkentené a hálózat üzemeltetési költségeit.

Szemléletformálási akciók indításával ösztönözzük a városban és környékén élőket az esővíz gyűjtésére és felhasználására történő ösztönzéssel.

Érd területén több közcélú ivóvízbázis is található. A 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján Érd fokozottan érzékeny, ezen belül is kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen fekvő település.

Ivóvízbázisok:

- Sasvárosi vízbázis (KTVF: 3332-1/2010. számú határozat)
- Dunaparti vízbázis (KTVF: 94-1/2010. számú határozat)
- Papi-földek vízbázis (KTVF: 6406/2013. számú határozat)

A vízbázisokat érintő fejlesztések esetén a KTVF határozatokban, valamint a 123/1997. (VII.18.) Korm. rendeletben foglalt előírásokat be kell tartani.

Érd közigazgatási területe érinti a Duna Szob-Baja között, Benta-patak alsó és a Zámori patak víztesteket. A 1042/2012. (II.23.) Kormányhatározat intézkedéseket fogalmaz meg a víztestekkel kapcsolatosan. A város célja, hogy ezeket az intézkedéseket lehetőségeihez mérten mielőbb megvalósítsa, mivel ezek a feladatok megoldást adnak a víztestek közvetlen vízgyűjtőterületén lévő vízgazdálkodási problémákra és lehetővé teszik az Európai Unió Víz Keretirányelvében megfogalmazott célkitűzések elérését.

KIEMELT FELADAT:

- Vízgazdálkodási rendszer továbbfejlesztése, záportározók építése
- Csapadékvízvezetési rendszer továbbfejlesztése
- Ivóvízhálózat rekonstrukciója
- Érd-Diósd-Nagytétény közös vízgazdálkodási problémájának megoldása (Sulák patak vízrendezése)
- Érd és Tárnok csatlakozása az ercsi ivóvízbázisra
- Szemléletformálási akciók megvalósítása az esővíz hasznosítása érdekében
- Érd területén található vízbázisokkal és víztestekkel kapcsolatos jogszabályi előírások betartása és a jogszabályokban megfogalmazott intézkedések megvalósítása

1.5.3. A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉST ÉS A KÖRNYEZETI ÁLLAPOT JAVÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSEK

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:

A fenntartható fejlődést és a környezeti állapot javítását szolgálná, ha a hőellátás energiahordozójaként a környezetbarát, megújuló energiahordozók alkalmazásának aránya növekedne. A jelenlegi megújuló energiahordozó hasznosítása minimális.

Cél a hagyományos energiahordozók használatának csökkentése, mely a lakosság körében elsősorban szemléletformálással érhető el. Ösztönözni szükséges az új építésű épületeknél az energiatudatos beruházások megvalósítását, a meglévő épületek energetikai besorolásának javítását hőszigetelés, nyílászáró csere megvalósításával. A hagyományos energiahordozó hasznosítás csökkentéséhez a megújuló energiahordozók alkalmazását kell előtérbe helyezni.

Egy racionális energiagazdálkodás megvalósítására törekszik a település vezetése. A jövőbeni fejlesztések megvalósítása során az egyik legfontosabb feladat közé tartozik a megújuló energia felhasználásának növelése a lehető legtöbb beruházás során. A megújuló energiahordozók közül a nap, a szél, a föld energiájának a hasznosítása javasolható.

A fenntartható hulladékgazdálkodási rendszer kialakításának és működtetésének egyik alapeleme a szelektív hulladékgyűjtés kialakítása, üzemeltetése. A megfelelő üzemeltetéshez nem elegendő csupán a szükséges létesítmények kialakítása, elengedhetetlen a lakosság környezettudatos szemléletmódjának kialakítása, erősítése.

Európai Uniós elvárás, hogy a szennyvízelvezető és tisztító rendszereken keletkező, víztelenített szennyvíz iszap kezelése megfelelő módon történjen. Érd, Diósd, Tárnok, Százhalombatta települések vállalták, hogy kidolgozzák a szennyvíziszap koncepciót és meg is valósítják.

A városban jelenleg egy köztemető működik. A kertvárosi lakóterületek közé ékelődő, meglévő temető bővítése keleti, illetve déli irányban minimális mértékben történt meg, de várhatóan a közeljövőben a területe megtelik. A lakosságszám megnövekedése a területhiány problémájának a megoldását is szükségessé teszi.

KIEMELT FELADAT:

- Megújuló energiahordozók részarányának növelése, napkollektorok, napelem használatának ösztönzése, szélenergia esetlegesen háztartási kiserőmű szigorú szabályozással, a föld energiájának alkalmazása kizárólag épületgépészeti szinten
- Házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések
- Szennyvíziszap hasznosító központ kialakítása
- Köztemetői bővítés és fenntartás

2. VERSENYKÉPES GAZDASÁG

A területfejlesztés nem valósítható meg gazdaság és vállalkozásfejlesztés nélkül, hiszen a gazdasági élet szereplői által előállított termékekből és szolgáltatásokból származó bruttó hozzáadott érték nagysága meghatározza a fejlesztések megvalósításainak feltételeit, hatást gyakorol a helyi foglalkoztatásra, lehetővé teszi új munkahelyek létrehozását, valamint a meglévők fenntartását és befolyásolja az adóbevételek keletkezése révén az önkormányzati feladatok elvégzését.

Érd Városának szüksége van tudatosan felépített gazdaságfejlesztési politika alkalmazására ahhoz, hogy a főváros közelében versenyképes és gazdasági potenciálját tekintve vonzó településsé tudjon válni. A tervezett fejlesztések és programok megvalósításával a város fő célja, hogy versenyképes munkahelyeket teremtsen, a jelen lévő képzett munkaerő számára helyben kínáljon munkát, versenyképes vállalkozásoknak tudjon ideális helyszínt biztosítani, s így versenyképes település lehessen.

2.1. A HELYI GAZDASÁG ERŐSÍTÉSE, A MIKROVÁLLALATOK ÉS KKV-K VERSENYKÉPESSÉGÉNEK JAVÍTÁSA

2.1.1. "VÁLLALKOZÓI FALU" LÉTREHOZÁSA – INKUBÁTORHÁZ MŰKÖDTETÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:

Érd MJV és térsége számára kardinális feladat a helyi kkv-k helyzetbe hozása, a helyi gazdaság fejlesztése. A kkv-k szerepe a város és térsége életében gazdasági szempontból meghatározó.

Érd településére jelenleg a mikro-vállalkozások túlsúlya jellemző. A gazdaság fejlődésének mozgatórugója, hogy ezekből a vállalkozásokból stabil, tőkeerős kis- és középvállalkozói réteg alakuljon ki. Ehhez szükség van a vállalkozói környezet fejlesztésére. A vállalkozások indításához és működéséhez szükséges fejlett infrastrukturális háttér megteremtése és fejlesztése nélkülözhetetlen. A vállalkozói falu által nyújtott fejlett üzleti szolgáltatások megfelelő alapot biztosítanak a vállalkozások stabil működéséhez és továbbfejlődéséhez. Tanácsadás és egyéb szolgáltatások biztosításával javul a vállalkozások működési hatékonysága és sikere.

Az Ercsi út mentén kijelölt gazdaságfejlesztési terület a kiváló közlekedési kapcsolatokat kihasználva alkalmas vállalkozói falu kialakítására. A terület elsősorban azon kis- és középvállalások számára ideális, akik nehezen tudják felvállalni az egyéni telephely kialakításának költségeit, ill. amelyek zavaró tevékenységükkel kiszorulnak a város nagy kiterjedésű kertvárosi lakóterületeiről. A fejlesztés az inkubátorházak kialakításával a kezdő vállalkozásokat, a mentorálással és egyéb segítségnyújtással a már működő, de telephelyükről kiszorult vállalkozásokat kívánja támogatni Érd városa.

Szolgáltatásnyújtás kiterjed az előzetes elképzelések szerint:

- A működéshez szükséges helyiségek és a hozzájuk kapcsolódó technikai eszközök biztosítása
- Szakmai tanácsadás nyújtása üzletviteli, jogi, marketing, műszaki és egyéb területeken
- Képzések indítása
- Pályázatok, tanulmányok, üzleti tervek készítése

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kiállítás és rendezvényszervezés
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vállalkozói falu létrehozása Érd-Mihálytelepen ➤ A fiatal nemzedék vállalkozóvá válásának, vállalkozóvá nevelésének, valamint a pályakezdők öngondoskodásának segítése

2.1.2. K+F TEVÉKENYSÉG ÉS AZ INNOVÁCIÓ ERŐSÍTÉSE, SZEREPÉNEK NÖVELÉSE A VÁLLALKOZÁSOK ÉLETÉBEN

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd területén tevékenykedő vállalkozásokra jellemző, hogy korlátozott az innovativitásuk és limitált a K+F tevékenységük. A vállalatok versenyképességének erősítése szempontjából kiemelten fontos az innovatív vállalkozások termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztésének támogatása, a piacra lépés elősegítése. Kitorési pontot jelent az élelmiszergazdaság, a feldolgozóipar, a logisztika, ipari, IKT és innovatív technológiákat alkalmazó vállalati beruházások megvalósítása.</p> <p>Szükséges támogatni a vállalkozásokat K+F+I tevékenységük fejlesztésében, szükség van a számukra kedvező környezet megteremtésére. A vállalkozások fejlődésének elősegítése érdekében az intézményi együttműködések erősíteni kell, meg kell teremteni az innovációs tanácsadás intézményi kereteit, biztosítani kell a megfelelő képzettségű szakemberek igénybevételének lehetőségét.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kutatási tevékenységek végzésére alkalmas helyszínek kijelölése és biztosítása ➤ Menedzselés, tanácsadás nyújtása, konferenciák szervezése, pályázatok megvalósításának ösztönzése ➤ Kutatással, fejlesztéssel foglalkozó szervezetek és a vállalkozások közötti együttműködések erősítése

2.1.3. ÚJ BEFEKTETŐK LETELEPEDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE, BEFEKTETÉST ÖSZTÖNZŐ PROGRAMOK KIDOLGOZÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A város gazdasági növekedésének egyik alappillére, hogy új befektetők számára is vonzóvá váljon a település és jelenjenek meg újak a piacon. Ehhez szükséges a megfelelő háttér infrastruktúra megteremtése: magas szintű, a vállalkozások gördülékeny működését segítő minőségi szolgáltatások nyújtása, befektetést ösztönző programok kidolgozása. Érdnek, hogy versenyben tudjon maradni, illetve a környező településekkel szemben jobb gazdasági mutatókat tudjon produkálni vonzó ipari-kereskedelmi ingatlankínálatot kell kialakítania.</p> <p>Érd önkormányzatának célja, hogy a településen megvalósítandó beruházásokat ösztönözze az adminisztratív terhek csökkentése által is. A helyi gazdaság fejlesztése</p>
--------------------------------	---

	<p>önkormányzati feladat és érdek egyaránt, a helyi adóbevételek növekedésével a munkahelyek megteremtése mellett a közszolgáltatások finanszírozhatósága is jelentős mértékben javulhat.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Befektetési kézikönyv aktualizálása és folyamatos frissítése ➤ Önkormányzati adminisztratív terheket csökkentő eszközök kidolgozása és alkalmazása ➤ Gazdaságfejlesztési Alap létrehozása

2.1.4. VÁLLALKOZÁSOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK FEJLESZTÉSE ÉS ERŐS PARTNERSÉG KIALAKÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A vállalkozások üzleti tevékenységének fellendüléséhez elengedhetetlen a minőségi partneri kapcsolatok megléte. Problémaként jelentkezik, hogy a vállalkozások nem ismerik egymás tevékenységét, így nem tudják beszerzési kapcsolataikat racionalizálni és helyben kielégíteni.</p> <p>A vállalkozói együttműködések keretében támogatni szükséges beszállítói hálózatok, érdekképviseleti szervezetek, köztisztviselők, civil szervezetek és a vállalkozások közötti együttműködések kialakulását és továbbfejlesztését. Az együttműködésekben résztvevő vállalkozások olyan versenyképességi előnyökhöz juthatnak, amelyek segítségével képesek tevékenységük hatékonyságát növelni, valamint hozzájárul fejlődésük dinamizálásához.</p> <p>Az együttműködések területén nemcsak a helyi, hanem a határon átnyúló kapcsolat kialakítására is törekedni kell.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Magyar - szlovák gazdasági kapcsolatok széles körű kiépítése ➤ Testvérvárosi kapcsolatok erősítése gazdasági együttműködések kidolgozása révén ➤ Cselekvési program kidolgozása és egyeztető fórumok működtetése az erős partnerség kialakítása érdekében ➤ Vásárok és kiállítások szervezése

2.1.5. HELYI KERESKEDELEM ERŐSÍTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A jól működő és fenntartható helyi kereskedelem feltétele, hogy elsősorban a helyi szükségleteket elégítse ki, lehetőség szerint helyi vállalkozások előnyben részesítésével, helyi egészséges termékek és helyben készített áruk biztosításával.</p> <p>Érden működik termelői piac, azonban ez nem biztosít minden termelőnek bemutatkozási és értékesítési lehetőséget. Olyan kereskedelmi rendszer kialakítása szükséges, ami a helyi termelőket hozza helyzetbe, kiszorítva a multinacionális cégeket. Megoldást jelent egy vásárcsarnok megépítése, mely javítja a termékek értékesítési lehetőségét, s</p>
--------------------------------	--

hozzájárul a lakosság jobb ellátásához.

A helyi igények kielégítése nemcsak az egészséges termékek biztosításával kell, hogy megtörténjen, hanem minőségi szolgáltató tevékenységek kialakításával is. A lakosság előnyben részesíti, ha a szolgáltatásokat egy helyen tudja igénybe venni, hiszen ezzel időt takarít meg, és lehetősége nyílik, hogy több szolgáltatást tudjon elérni.

A kereskedelem fejlesztésével cél erősíteni a belső piacot, munkahelyeket teremteni, valamint a térségi vállalkozóknak is lehetőséget biztosítani, ezáltal is felvállalni és betölteni a térség központi szerepét.

**KIEMELT
FELADAT:**

- Vásárcsarnok építése, piac kialakítása városközpontban/alközpontokban
- Bevásárló központ létesítése az M7-es leosztó mellett

2.2. MAKRO-KAPCSOLATI SÚLYPONTISÁG KIHASZNÁLÁSA, RÁTELEPÜLŐ GAZDASÁGI ÉS LOGISZTIKAI TEVÉKENYSÉGEKKEL

2.2.1. A DUNA, MINT GAZDASÁGI POTENCIÁL KIHASZNÁLÁSA - MULTIMODÁLIS SZÁLLÍTÁS FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE, LOGISZTIKAI FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd közigazgatási területének határán folyik a Duna, mint a Duna-Majna-Rajna északi és déli tengereket összekötő, TEN-T hálózat részét képező vízi út, egyben a VII. számú páneurópai közlekedési folyosó. A Duna jelentős gazdaságélénkítési lehetőségek hordozója. Alapozva ugyanis a fent hangsúlyozott kiváló multimodális csomósodásra, a jó hazai és nemzetközi közúti, vasúti kapcsolatokra, a Duna stratégia céljainak megfelelően, reális esély és nagy lehetőség Érd és Budapest határán, mindkét város területeit érintve egy új dunai árukikötő létesítése, ezzel egy multimodális (közút, vasút, vízi) logisztikai fejlesztés. A Duna Intermodális Logisztikai Központ megvalósítása (DILK), az árumegállításhoz hozzákapcsolható gyártási, szolgáltatási tevékenységekkel Érd gazdasága számára új perspektívát jelenthet.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dunai árukikötő telepítésének ösztönzése Érd és Budapest határán ➤ Duna Intermodális Logisztikai Központ megvalósítása (DILK)

2.2.2. IPARI PARKOK LÉTREHOZÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A város vezetésének a célja, hogy elősegítse a működő tőke beáramlását, növelje a gazdasági szereplők tevékenységeiből származó hozzáadott értéket ipari parkok létrehozásán keresztül. A helyi vállalkozások, továbbá Érd gazdasági körforgásába bekapcsolódni vágyó vállalkozások részére telephely biztosítása az elsődleges feladat. Az elmúlt fejlesztési ciklusban több érdeklődő vállalkozás kényszerült a városhoz legközelebb eső ipari parkba helyezni telephelyét, hiszen Érd városa nem tudott helyet biztosítani számukra.</p> <p>A fejlesztés a területek megközelíthetőségére, az infrastruktúrával való ellátásának biztosítására, emelt szintű vállalkozásfejlesztési és információs technológiai szolgáltatások nyújtására helyezi a hangsúlyt. Az ipari park területén inkubátorház létrehozásával a gazdaság szervezéshez szükséges szolgáltatások biztosításával biztosítottá válik a város gazdasági potenciáljának kihasználása és gazdasági szerepének erősítése.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ipari Park létrehozása M6-os autópálya mellett ➤ Ipari Park kialakítása a „Tepecs” területén

2.2.3. A VÁROS KÖZLEKEDÉSI RENDSZERÉNEK MAGASRENDŰ HÁLÓZATOKHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:

Érd térségi kohéziójának erősítése érdekében törekszik a helyi jelentőségű úthálózat magasabb rendű utakhoz kapcsolására. Cél: A meglévő és majdan megvalósuló egyes makroregionális - vasúti, vízi, közúti - közlekedési elemekhez való kapcsolódások erősítése, ezzel a várostérségben egy fenntartható multimodális közlekedési háló létrehozása.

A város az új típusú közösségi hajózási szolgáltatás fejlesztését, kikötő és a kapcsolódó infrastruktúrák kialakítását is megcélozza. Az érintett terület nagyon jó adottságokkal rendelkezik mind szárazföldi, mind vízi oldalon. A megközelítés biztosítható kerékpárral, személygépkocsival (autópálya-lehajtó felől bekötőút kiépíthető) autóbusz-forduló is kiépíthető. A kikötő mellett egyéb kereskedelmi, szolgáltató egységek is kialakíthatók. Az új szolgáltatás kialakítása Érd és térségéből ingázók környezetbarát, gyors tömegközlekedési lehetőségét teremtené meg, ezáltal hozzájárulna a szén-dioxid mentes gazdaság megvalósításához.

Érden keresztül jelentős vasúti teherforgalom bonyolódik le. Érd városa támogatja a V0 áruszállítási vonal megépítését, annak érdekében, hogy a település mentesüljön a terheléstől, valamint a tehervagonok áthaladó sebességéből adódó balesetveszélyes helyzetektől is.

KIEMELT FELADAT:

- Érd-Ófalun menetrendszerinti személyhajó kikötő létesítése
- A személyhajó kikötő közlekedési kapcsolatának biztosítása érdekében feltáró út, kerékpárút, parkolók építése
- V0 áruszállítási vasútvonal megvalósításának ösztönzése
- A meglévő és tervezett vasútvonalak, illetve vasúti korridorok város számára való hasznosítása, iparvágány kapcsolatokkal a javasolt kikötő és a gazdasági területek feltárására (vagy Nagytétény vasútállomásról vagy közvetlen, az M6 autópályával párhuzamos új tehervágánnyal a 40-es vonalon át a V0- ról)
- A tervezett árukikötő közúti kapcsolatának kiépítése az M6 autópálya és a 6-os út déli csomópontjának körforgalmából
- Új M7-es le- és felhajtók építése
- M0 autóút Déli szektor rekonstrukciójának, 2x3 sávra történő bővítésének támogatása
- Az elővárosi közlekedés erősítése: 4-es metró Virágpiaci megállóhely elérésének biztosítása

2.2.4. NAGYBANI PIAC KIALAKÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A kiváló közlekedési lehetőségekkel rendelkező Érd három autópályán és két vasútvonalon érhető el, fontos kereskedelmi útvonalak közelében, a főváros nyugati kapujában helyezkedik el. Közvetlenül érinti az M7, M6 autópálya, az M0-ás autópálya közel a városhatárhoz fut, a 6-os, 7-es főutak Érdnél találkoznak, továbbá a leendő Százhalombatta-Zsámbék autópálya Érdnél valósítja meg az M6-os autópálya csatlakozását. Ezért logisztikai szempontból ideális helyen fekszik az ország nyugati felét és a fővárost ellátó nagybani zöldség- és gyümölcs piac kialakítására. Érdnél nagy hagyománya van a barack és meggy termesztésnek, ezáltal Érd és környéke termelői is könnyebben piachoz juthatnak.</p> <p>Érd városa az agrárkereskedelem egyik meghatározó központjává kíván válni.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nagybani piac kialakítása

2.3. MIKROTÉRSÉGI SZEREPKÖR ERŐSÍTÉSE

2.3.1. ÉRD VÁROS ÉS VONZÁSKÖRZETÉHEZ TARTOZÓ TELEPÜLÉSEK, VALAMINT A FŐVÁROS KÖZÖTTI KÖZLEKEDÉSI ÉS GAZDASÁGI KAPCSOLATOK ERŐSÍTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd fővárossal való közlekedési kapcsolatai kiválóak, miközben kevésbé mondható ez el a város és vonzaskörzetéhez tartozó települések közötti kapcsolatokról.</p> <p>Érd vonzaskörzetével alkotott kapcsolatai közúton nem érik el az elvárható szolgáltatási színvonalat. A város Dióssdal, Tárnokkal, Törökbálinttal, Sóskúttal, Pusztazámorral való kapcsolata 2x1 forgalmi sávós, gyakran zsúfolt, a közösségi közlekedés előnyben részesítése nélküli utakra, egyes esetekben rossz kiépítettségű mellékutakra korlátozódik. A város és környezete között harántoló irányban kötöttpályás kapcsolat nincs, vasúton Tárnok és Százhalombatta érhető el, a többi településsel a közösségi kapcsolatot autóbusz közlekedés biztosítja, a Duna túloldali, Csepel szigeti településekkel nincs kapcsolat (kivéve M0). A járási székhely, illetve mikrotérségi kapcsolati szerep tényleges betöltéséhez alapvetően szükséges egyfelől a meglévő közúthálózati elemek minőségjavítása, másfelől új közúti kapcsolatok létesítése Tárnok, Sóskút, Törökbálint, Diósd irányába.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ A város vonzaskörzetének településeivel összekapcsolódó közúthálózat minőségjavításának ösztönzése, a települések közötti hálózati kapcsolatok erősítése új összeköttetések létrehozásával ➤ Érd Diósd, Törökbálint, Sóskút és Tárnok irányú közúti kapcsolatainak fejlesztése, a tárnoki vasútállomás Érd felőli elérésének javítása ➤ A város és vonzaskörzetének települései között a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása, esetenként önálló kerékpárút építése ➤ A vonzaskörzetet érintő autóbusz közlekedés racionalizálása, - építve a célzott átszálló kapcsolati minőségjavításra, illetve a vasúti eljutási idők lényeges javulására ➤ A vonzaskörzet településeiről a közvetlen fővárosi autóbusz járatok rovására az érdi vasútállomásokra történő ráhordás erősítésének ösztönzése

2.3.2. A KULTURÁLIS ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI SZOLGÁLTATÁSOK KORSZERŰSÍTÉSE ÉS FEJLESZTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Hiányzik Érden a kulturális szabadterei rendezvények helyszínéül szolgáló közösségi tér, szabadterei színpad, fogadóhelyiségekkel, mosdóval. A kiegyenlített területi ellátás hiányzik a város alközpontjaiban. Nem került kiépítésre a kulturális intézmények infrastruktúrája az alközpontokban, vagy elavult intézményekben működnek a Parkvárosban, Érdligeten és az Ófalu frekventált helyein.</p> <p>A Szepes Gyula Művelődési Központ 1972 óta működő, 400 férőhelyes intézmény, amely a város meghatározó kulturális, művészeti eseményeinek, kiállításoknak a színhelye, klubok, szakkörök otthona. Tevékenységének bővülése és a megnövekedett lakosságszámból fakadó növekvő kulturális igények miatt a rendkívül elavult infrastruktúrája korszerűsítése, bővítése szükséges.</p>
--------------------------------	--

	<p>Kiemelten fontos, hogy Érd városa szem előtt tartsa a helyi igényeket, de ezek a fejlesztések messze túlmutatnak a helyi elvárások teljesítésén, mivel a kulturális és közművelődési szolgáltatások infrastruktúrájának és kínálatának bővítése alkalmas arra, hogy a járási igényeket is kielégítse és kiszolgálja, növelve ezzel a város vonzerejét, ismertségét és turisztikai szerepét is.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kulturális Közösségi Központ revitalizációja ➤ Kulturális, közművelődési programkínálat bővítése ➤ Szabadtéri rendezvények lebonyolítására alkalmas helyszín kialakítása

2.3.3. TELEPÜLÉSI ARCULAT KIALAKÍTÁSA ÉS AKTÍV VÁROSMARKETING POLITIKA FOLYTATÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd városa jelenleg nem rendelkezik marketing szempontból jól átgondolt, meghatározott települési arculattal, nem folytat tudatos marketing politikát. Ahhoz, hogy a jövőben tervezett fejlesztéseit és ennek köszönhető gazdasági fejlődését be tudja mutatni és a várost vonzóvá tudja tenni gazdasági befektetések szempontjából, valamint idegenforgalmi szempontból is, aktív városmarketing politikát kell folytatnia, jól kidolgozott projektcsomagokat kell összeállítania. Marketing eszközökkel a települést újra lehet pozicionálni és az erős adottságok kiaknázását Érd városának ilyen módon is el kell érnie.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Városmarketing politika és cselekvési terv kidolgozása ➤ „Érd városkártya” program kidolgozása ➤ Turizmusfejlesztési Stratégia elkészítése ➤ TDM szervezet fejlesztése

2.3.4. FELSŐFOKÚ OKTATÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK INTÉZMÉNYI KIALAKÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A térségi szerepkör erősítése az oktatási intézményrendszer fejlesztésén keresztül is meg kell, hogy valósuljon. Érd Város meglévő alap és középfokú intézményeibe a környező településekről jelentős számban érkeznek tanulók. A település jelenleg nem rendelkezik felsőfokú oktatási intézménnyel, de ennek megvalósíthatóságára elindultak az egyeztetések. A fejlesztés jól átgondolt, tudatosan felépített, megtervezett program esetén valósítható meg, a megfelelő oktatási program kialakításán keresztül. A tervezési fázist követően a megvalósítás fázisában marketingeszközök alkalmazásával biztosítani szükséges a nyilvánosság tájékoztatását. A célkitűzés végrehajtása a gazdaság versenyképességét jelentősen befolyásolja, ugyanis az ideérkező tanulni vágyók Érd város szolgáltatásait veszik igénybe, pénzt költenek, továbbá az itt megszerzett tudást helyben kamatoztathatják.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Népfőiskolai hálózatba történő bekapcsolódás feltételeinek megteremtése ➤ Felsőfokú intézmény alapítása

2.4. IDEGENFORGALMI ÉS REKREÁCIÓS CÉLÚ FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE

2.4.1. A VÁROSI SZÁLLÁSHELYKÍNÁLAT ÉS SZÁLLÁSHELY-SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd városa jelenleg nem rendelkezik megfelelő szintű és mennyiségű szálláshelykínálattal. A város turisztikai vonzerejét kihasználni csak abban az esetben tudja, ha rendelkezik a hozzá szükséges kiszolgáló infrastruktúrával. Versenyképességének növeléséhez alapfeltétel, hogy turisztikai kínálatát és infrastruktúráját egyaránt fejlessze a város.</p> <p>A város célja, hogy a településre érkező vendégeket hosszabb itt tartózkodásra „késztesse”. Azonban az érdi hotelek és egyéb szálláshelyek nem tudják kielégíteni ezt a keresletet.</p> <p>Mindemellett a város aktív sportélete is megköveteli, hogy a hangsúly helyeződjön a sportcéllal érkező vendégek (edzőtáborozó, versenyen résztvevő, valamint szurkoló) elhelyezésére.</p> <p>A cél a kedvező adottságok kihasználása, a turisztikai ágazat jövedelemtermelő képességének javítása, új munkahelyek létesítése, mely hozzájárul a foglalkoztatottság helyzetének javításához.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ A működő kereskedelmi szálláshelyek színvonalának és szolgáltatásainak javítása ➤ Szálláshelyek bővítése ➤ Új, minőségi szolgáltatásokat nyújtó szálláshelyek létesítése a vonzerők közelében

2.4.2. A VÁROS TURISZTIKAI VONZEREJÉNEK NÖVELÉSE, TURISZTIKAI KÖZPONTOK LÉTREHOZÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A város idegenforgalmi fejlesztése gazdasági versenyképességi szempontból a növekedés és fejlődés egyik fontos eszköze. Hozzájárul a lakosság életminőségének javulásához, az egyén és a közösség jólétéhez, a foglalkoztatás bővítéséhez.</p> <p>Érd kedvező adottságokkal bír az idegenforgalom tekintetében, azonban ezek kihasználatlanok, melynek elsődleges oka a hiányos turisztikai infrastruktúra, illetve a városmarketing tevékenység hiánya.</p> <p>A várost vonzóvá kell tenni az idegenforgalom számára. A turisztikai vonzerők (Beliczay-sziget, Duna-part, Ófalu kulturális értékei, Fundoklia-völgy) hasznosítása a helyi vállalkozásokat is további beruházásokra ösztönzi, gazdaságélénkítő hatása nem hagyható figyelmen kívül.</p> <p>Érd turisztikai fejlesztési irányai: vízi és sport-, öko-, vallási, lovas, kerékpáros turizmus.</p> <p><u>Vízi és sport turizmus:</u> A Duna folyó nemcsak gazdasági szempontból kihasználatlan, hanem turisztikai szempontból is. Ez a természeti kincs lehetővé teszi, hogy Érd a vízi turizmusra építve komplex hasznosítási, fejlesztési terveket dolgozzon ki. A folyó holtága alkalmas a kajak-kenu, evezés sportágak helyigények biztosítására, jacht kikötő</p>
--------------------------------	---

kialakítására.

Kerékpáros turizmus: Az EuroVelo 6-os számú kerékpárút egy szakasza a Duna-parti töltésen halad keresztül összekötve Budapestet és Százhalombattát. Kihhasználva ezt az adottságot a városnak meg kell teremtenie a szabadidős kerékpározás lehetőségét és fejlesztenie kell a kiszolgáló infrastruktúrát.

Ökoturizmus: Fundoklia-völgy és Ófalu bizonyos területei alkalmasak a természeti érték védelmére való fokozott odafigyeléssel látogató központok kialakítására és ökoturisztikai fejlesztések megvalósítására, cél a területek rekreációs szerepének növelése.

Vallási turizmus: Esztergomtól Máriagyúdig, a Duna mentén haladó zarándokút jelenleg hivatalosan nem érinti Érdet, azonban az ófalusi keresztény emlékek, különösen Bogner Mária Margit emlékének őrzése és az ide szervezett zarándoklatok indokolják, hogy a gyalogos útvonal a történeti településmagot is érintse, mely szükségessé teszi zarándokház kialakítását és a zarándokútvonal Érdre eső infrastruktúrájának kiépítését.

Sikeres régészeti útfeltárást követően Érd is világörökségi várományos településsé vált. A légiós táborokat, Camponát, és a százhalombattai Matricát összekötő hadiút érinti Ófalut, és az érdi-fennsíkon halad Százhalombatta irányába. A világörökségi cím elnyerése várhatóan turisztikai fellendülést eredményez, azonban tematikus programokkal és elsősorban a szomszédos Százhalombattával közreműködve képzelhető el Érd-Ófalu komplex turisztikai terméké alakítása. Érd város csatlakozott a Magyar Limes Szövetséghez, így a többi helyszínnel együttműködésben valósulhatnak meg a turisztikai programok. A turisták vonzása mellett kiemelt cél az, hogy a város lakói is ismerjék meg településük gazdag történelmi múltját, ezáltal a városhoz kötődésük is erősödjön.

KIEMELT FELADAT:

- Téglagyár területének turisztikai hasznosítása
- Fundoklia-völgy látogató központ kialakítása
- Komplex ökoturisztikai fejlesztések Ófaluban a Beliczay-sziget turisztikai vonzerejére alapozottan
- Lovasturisztikai állomás létrehozása
- Az EuroVelo kerékpáros útvonalra és a rekreációs zónára alapozottan a kerékpáros turizmus ellátó szolgáltatásainak fejlesztése
- Zarándokúthoz történő kapcsolódás és infrastrukturális fejlesztés
- Római Limes – történelmi időutazás Érden

2.4.3. TERMÁLVÍZKINCS HASZNOSÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉ G, INDOKLÁS:

Jelenleg a város termálvíz kincsét az egyetlen magán tulajdonban levő Termál Hotel Liget hasznosítja. A gyógy- és strandfürdő területén üzemelő, 800 méteres talpmélységű kútjából jelenleg 31-34 fokos víz nátriumhidrogén-karbonátos, kloridos, szulfátos termálvizet termelnek ki, amelynek bromid és jodidion tartalma is jelentős, fluoridion tartalma pedig kimondottan magas.

A természeti kincs idegenforgalmi hasznosítása érdekében a meglévő kút kapacitásbeli adottságait ismerve új kút fúrása válik szükségessé, ami szoros együttműködést igényel azoknak a területeknek a tulajdonosaival, ahol termálvíz megtalálható.

A termál kataszter alapján 1000-1200 m-ről mélyített kúttal 46°C-os víz 1600-2000 m-ről 68-72°C-os víz, 3000 m-ről 80-90°C-os víz kitermelésére lenne lehetőség. A kitermelhető termálvíz lencse egyben a fővárosi fürdők bázisa is, így kitermelhetősége korlátozott. A várhatóan kitermelhető víz mennyiségről és annak remélt hőmérsékletéről előzetes hidrogeológiai tanulmány készítése szükséges, amelyben a perem feltételek tisztázhatók.

A termálvíz elsősorban reumatikus és degeneratív elváltozások, köszvényes és neurológiai kórképek, törések, zsugorodások, fájdalmas izomgörcsök, gyógyítására alkalmas. A kinyert víz elsődlegesen egészségügyi rehabilitáció területén hasznosítható. A termálvíz gyógyító erejét a benne lévő sók és nyomelemek jelentik.

A térség egészségturizmusának fejlesztésére ez az adottság kiválóan alkalmas. Ennek feltétele azonban a kiszolgáló infrastruktúra kialakítása is, mely a város hosszú távú céljai között kiemelt helyen szerepel.

A város alatt rendelkezésre álló termálvízkinccs idegenforgalmi célú, sportolási-, szabadidős célú, egészségügyi célú hasznosítással a város egyik fejlesztési forrásává válhat.

**KIEMELT
FELADAT:**

- A város alatt rendelkezésre álló termálvízkinccs hasznosítására vonatkozó tervek és projektek kidolgozása
- Fürdőkomplexum és kiszolgáló létesítmények kialakítása egész éves működéssel

3. TÁRSADALMI MEGÚJULÁS

A mai társadalomban jelentősen felértékelődtek a bizalom, a biztonság, az esélyegyenlőség fogalma, és felerősödött az egészséges környezet, az egészséges életmód szerepe, a tudás és ismeretszerzés és testmozgás igénye. Mindezek az elemek szükségesek ahhoz, hogy a lakosság erős városi identitással rendelkezzen, és megfelelő életszínvonalon tudja élni mindennapjait. Érd városa elkötelezett abban, hogy az érdi életszínvonalat növelje, az alapvető társadalmi infrastrukturális feltételeket biztosítsa. Célja, hogy minden várossz rész számára lehetővé tegye a humánszolgáltatások elérését, továbbá célja erősíteni a városi polgárok identitástudatát és a társadalmi kohéziót.

3.1. HUMÁN INTÉZMÉNYRENDSZER INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE

3.1.1. EGÉSZSÉGÜGYI ALAP- ÉS SZAKELLÁTÁS INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	Az elmúlt években a szuburbanizációs folyamatok eredményeként végbement népességnövekedés az egészségügyi alapellátásban túlterheltséget okozott. Szükség van új praxisok létrehozására, az ellátási körzetek racionalizálására, új körzetek kialakítására, az orvosi rendelők számának növelésére, orvosi rendelők infrastrukturális fejlesztésére. Érd Megyei Jogú Város célja, hogy a településen helyben biztosítsa a fekvőbeteg szakellátást, melynek elengedhetetlen feltétele a megfelelő infrastruktúra kiépítése.
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Egészségház kialakítása Fenyves Parkvárosban ➤ Bölömbika utcai egészségház fejlesztése ➤ Komplex egészségügyi-szociális szolgáltatásokat nyújtó központ kialakítása

3.1.2. SZOCIÁLIS BIZTONSÁG JAVÍTÁSA, A SZOCIÁLIS ELLÁTÁS INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd lakossága országos viszonylatban a legfiatalabb település (34,5 év az átlag életkor). Az elkövetkező időszakban fel kell készülnie a településnek, hogy ezt a korosztályt majd megfelelő szociális ellátásban tudja részesíteni, de ehhez a megfelelő infrastruktúra kialakítása nélkülözhetetlen.</p> <p>Érden önkormányzati fenntartásban a Bentlakásos Idősek Otthona maximális kihasználtsággal működik. Az ellátotti igény folyamatosan növekszik, a felszabaduló férőhelyekre várnak az idősek. A településen még hiányzik a fogyatékos személyek gondozóháza, a pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek átmeneti otthona, idősek átmeneti otthona, szenvedélybetegek és demens idősek nappali ellátása.</p> <p>Szükséges az otthont nyújtó ellátás bevezetése a gyermekvédelmi szakellátás területén.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Komplex szolgáltatásokat nyújtó szociális intézmény kialakítása a meglévőkhöz összevonásával ➤ Szociális ellátás

3.1.3. OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI INTÉZMÉNYEK FEJLESZTÉSE, VALAMINT A FELNŐTTOKTATÁS FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>A bölcsődébe íratott gyermekek száma évről évre növekszik, ezért a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítását intézménybővítéssel szükséges megvalósítani.</p> <p>Az óvodai kapacitáshiány felszámolása érdekében új intézményeket kell létrehozni, valamint meglévőket bővíteni kell.</p> <p>Az oktatás intézményrendszerének infrastrukturális és tartalmi megújítása is szükségessé vált. Fontos egy korai fejlesztő központ, valamint egységes gyógypedagógiai és módszertani intézet létrehozása. Az általános iskolák infrastruktúrájának fejlesztése, oktatási kínálatának bővítése (pl. gimnáziumi osztályok, új szakok indítása) elengedhetetlen a tanulók helyben tartása érdekében és az iskolából való lemorzsolódás mérséklésére.</p> <p>Fontos a munkaerőpiaci igényekhez illeszkedő képzési kínálat létrehozása a szakképző intézményekben, minőségi szakmunkásképzés kialakítása.</p> <p>Az oktatási színvonal emeléséhez, valamint az oktatási intézményi rendszer kínálatának bővítése és a tanulók helyben tartása érdekében gimnáziumi oktatást végző intézmények létrehozása, középiskolai szintű agrárszakképzés beindítása, a képzés infrastrukturális és szakmai feltételeinek megteremtése is szükséges.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Általános Iskolák bővítése és rekonstrukciója: Teleki Sámuel Á. I., Batthyány Á. I., Érdliget Általános Iskola ➤ Óvodafejlesztések: Bem tér, Darukezelő utca, Diósdí úti ➤ Új gimnáziumi oktatást végző intézmény építése

3.2. ÉLETMINŐSÉG FEJLESZTÉSE, IDENTITÁSTUDAT ERŐSÍTÉSÉT CÉLZÓ FEJLESZTÉSEK

3.2.1. SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK FELSZÁMOLÁSA, SZOCIÁLIS CÉLÚ REHABILITÁCIÓJA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Szegregációval veszélyeztetett terület négy található a városban. A város hátrányos helyzetű lakossága Parkvárosban és Ófaluban él. Cél, hogy ezeknek a területeknek az elszigetelődését megállítsa a város. Szociális rehabilitációval összekapcsolt komplex programok kidolgozása szükséges, melyek infrastrukturális felzárkóztatáson és a lakókörnyezet, épületállomány megújításán túl kezelik a meglévő társadalmi problémákat (alacsony végzettségűek és jövedelműek magas aránya, kedvezőtlen egészségügyi helyzet), szociális biztonságot teremtenek és javítják az életminőséget.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szociális célú városrehabilitáció megvalósítása ➤ Szolgáltatóházak létrehozása ➤ Komplex telepprogramok és a hozzájuk kapcsolódó lakhatási beruházások megvalósítása ➤ Foglalkoztathatósági, tanulási és mobilitási készségek javítása, fejlesztése ➤ Társadalmi szereplők közötti együttműködések ösztönzése

3.2.2. PREVENCIÓ ÉS EGÉSZSÉGMEGŐRZÉS ÖSZTÖNZÉSE

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érd város vezetése elkötelezett abban, hogy a városi lakosság egészségi állapotának javítása érdekében megfelelő programok kidolgozását valósítsa meg. Az egészséges életmód „köztudatba” építése, elterjesztése és a hozzátartozó szolgáltató funkciók és preventív programok megvalósítása szükségszerű.</p> <p>A lakosság megfelelő egészségi állapotának (testi és lelki) elérése fontos annak érdekében, hogy a foglalkoztatók igényeit kielégítő munkaerő álljon rendelkezésre. A programok megvalósításával kapcsolatban cél, hogy minél több kiegyensúlyozott, a stressz helyzeteket megfelelően kezelni tudó polgár legyen a városban.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Gát-futás” – egészséges életmód program megvalósítása ➤ Prevenációs és egészségmegőrző programok kidolgozása és megvalósítása<ul style="list-style-type: none"> ▶ Mentális problémák kezelése, a lelki egészség helyreállítása ▶ Droghasználat visszaszorítása és megelőzése ▶ Lakossági szűrővizsgálatok lebonyolítása ▶ Rendszeres fizikai aktivitás ösztönzése

3.2.3. REKREÁCIÓS ÉS SPORTFEJLESZTÉSEK

SZÜKSÉGES SÉG,	<p>Az egészséges életmód alapvető eleme a rendszeres testmozgás, ezért az aktív élethez szükséges feltételrendszer megteremtése, a tömegsport intézményi és infrastrukturális hátterének kialakítása valósul meg a beavatkozás kapcsán. Komplex szolgáltatást nyújtó létesítmények (tornatermek, uszodák építése, felújítása), amelyek magában foglalják a</p>
-----------------------	--

	<p>fenntartható üzemeltetést is. Cél a szabadidő hasznos eltöltésének ösztönzése, rekreációs és sporttevékenységének megvalósításának elősegítése, korszecifikus programok kialakítása.</p> <p>Érd Parkvárosban tervezett beruházás egy igényes, egészséges és mozgásban gazdag életmódot lehetővé tevő sportcentrum létrehozása. Az infrastruktúra kiépítése generálja a sportoktatás fejlesztését, kínálatának bővítését, illetve nívós sportrendezvények, versenyek rendszeres megrendezésének lehetőségét. A mindennapos testedzés, mozgás, a rendszeres futás népszerűsítése pedig az érdi Duna-parti gáton történhet.</p> <p>Cél a rendszeres testmozgásra ösztönzés, a rendezvények népszerűsítése és minél szélesebb társadalmi rétegek bevonása.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Németh Helga Utánpótlás Program kiterjesztése (kézilabda utánpótlás program) ➤ Parkvárosi Sportcentrum kialakítása ➤ Sportcentrumok létrehozása ➤ Sport és rendezvénycsarnok épületében üzembe helyezett uszoda fejlesztése – pl. versenyek rendezését lehetővé tevő lelátó kialakítása

3.2.4. HÁTRÁNYOS HELYZETŰ EMBEREK MUNKAERŐPIACI INTEGRÁCIÓJÁT ELŐSEGÍTŐ PROGRAMOK MEGVALÓSÍTÁSA

SZÜKSÉGESSÉG, INDOKLÁS:	<p>Érden a nyilvántartott álláskereső közel fele 180 napnál hosszabb ideje, míg negyedük több, mint egy éve szerepel a nyilvántartásban. A közép - és alacsony végzettséggel rendelkezők, illetve az iskolázatlanok, valamint a 31-40 éves és 50-60 éves korosztályúak, s legfőképpen a női lakosok számára okozza a legnagyobb problémát a munkába állás. Az alacsony és 8 általános iskolai végzettség nélküliek számára biztosítani kell a tanulási lehetőséget, a szakmához jutást a munkaerőpiacra való integrálásuk érdekében. Az érdi civil szervezetek és szociális intézmények összefogásával képzési-foglalkoztatási, úgynevezett tranzitfoglalkoztatási programokat szükséges indítani a hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiaci reintegrációja érdekében. A Munkaügyi Központ helyi kirendeltségének, valamint a helyi képző (állami és piaci) intézmények összefogásával szükséges kialakítani a szakképzési kínálatot az eredményes munkavállalás biztosítására.</p>
KIEMELT FELADAT:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Munkahelyteremtő programok kidolgozása ➤ Közfoglalkoztatotti programok megvalósítása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok egymásból építkezve és egymásra épülve kerültek meghatározásra. A célkitűzések szinergikus hatását az alábbi táblázat mutatja be.

Átfogó cél/Rész cél	1. Környezettudatos és értékteremtő városfejlesztés	2. Versenyképes gazdaság	3. Társadalmi megújulás
1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése	+++	+++	+
1.2. Környezetminőség javítása	+++	++	++
1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése	+++	++	++
1.4. Közlekedésfejlesztés	+++	+++	++
1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén	+++	+++	++
2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása	+	+++	+
2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel	++	+++	+
2.3. Mikrotérségi szerepkör erősítése	+++	+++	+++
2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése	++	+++	++
3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése	++	++	+++
3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések	+	++	+++

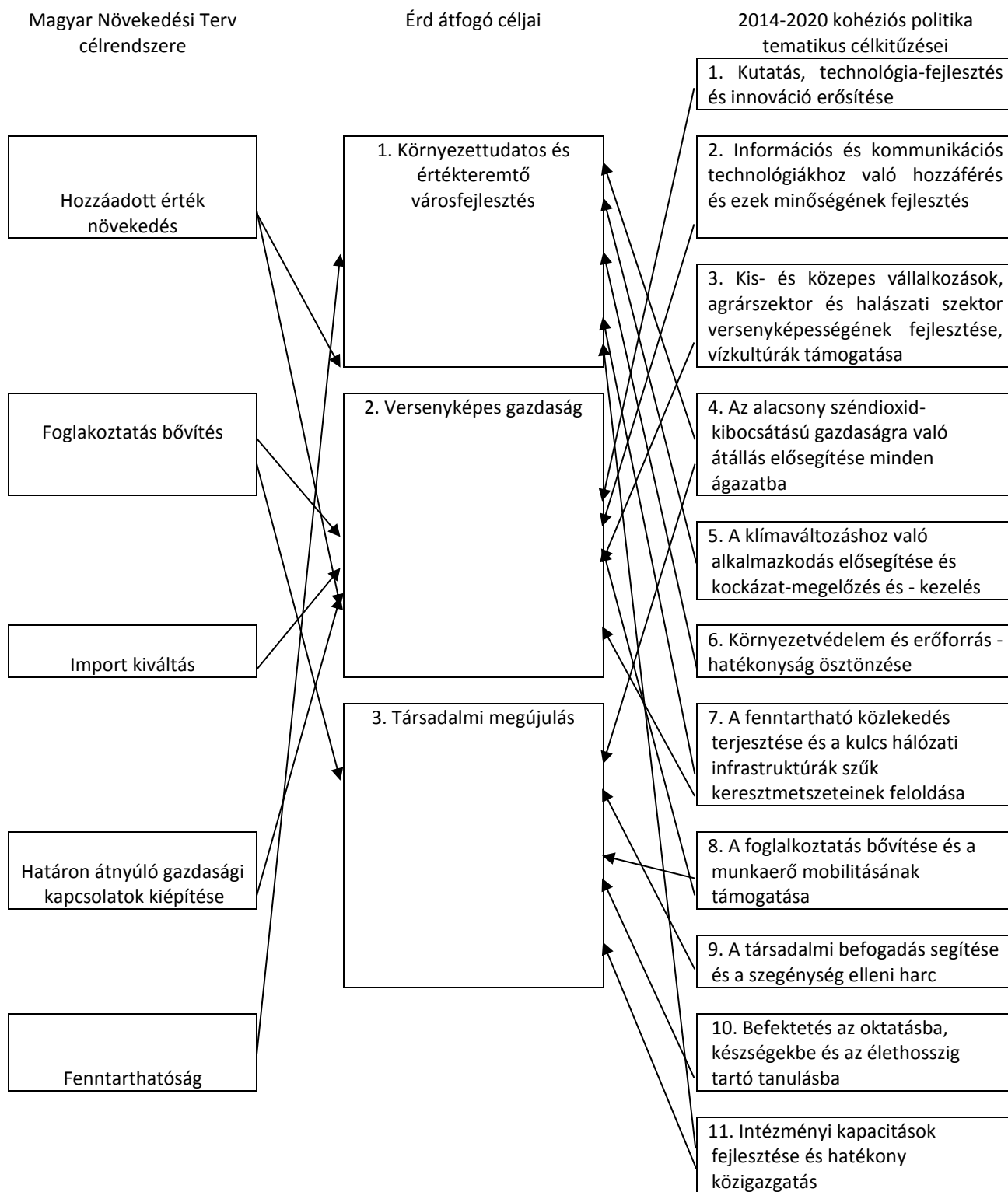
+++ - Erős kapcsolat

++ - Közepes kapcsolat

+ - Gyenge kapcsolat

Érd városának átfogó céljainak illeszkedése a Magyar Növekedési Terv és a 2014-2020 Kohéziós Politika céljaihoz

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

A célrendszer kialakításakor olyan hiányosságok megszüntetésére helyezte a város a hangsúlyt, melyek a település mindenegyes városrészének a fejlődését biztosítják. A kapcsolódási pontokat az alábbi táblázat szemlélteti.

Részcel/Településrész	Parkváros	Érdliget-Kutyavár	Tusculanum	Ófalu-Újfalu	Tisztviselő- és Újtelep	Külterület
1.1. Területfelhasználási hierarchia fejlesztése	X	X	X	X	X	X
1.2. Környezetminőség javítása	X	X	X	X	X	
1.3. Települési épített és természeti értékek védelme és fejlesztése	X	X		X	X	X
1.4. Közlekedésfejlesztés	X	X	X	X	X	X
1.5. Energiahatékonyság és a fenntartható fejlődés elvének alkalmazása a városi üzemeltetés területén		X	X	X	X	
2.1. A helyi gazdaság erősítése, a mikrovállalatok és KKV-k versenyképességének javítása	X	X	X	X		X
2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel						X
2.3. Mikrotérségi szerepkör erősítése	X	X	X	X	X	X
2.4. Idegenforgalmi és rekreációs célú fejlesztések megvalósításának ösztönzése	X	X	X	X	X	X
3.1. Humán intézményrendszer infrastrukturális fejlesztése	X	X	X	X	X	
3.2. Életminőség fejlesztése, identitástudat erősítését célzó fejlesztések	X	X	X	X	X	

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Társadalmi adatok

Az ország egészére jellemző népességcsökkenés Érdnél nem követhető nyomon. A város állandó népessége 2012-ben 65.484 fő, 2013-ban 65.554 fő volt, míg 2002-ben 56.823 fő, ami 15,3 %-os növekedést mutat.

Az Érdi kistérség (Érd, Diósd, Tárnok, Százhalombatta) népességszám alakulása Érd város népességszámához hasonlóan növekedett az elmúlt 10 év során. 2011-re a 2001-es adatokhoz viszonyítva 10.684 fővel nőtt a kistérség állandó népessége. Ez a növekedés azonban nem egyértelműen a természetes szaporodás pozitív adatainak köszönhető, hanem a nagyarányú vándorlási folyamatoknak. 2003-tól 2010-ig jelentős odavándorlás volt megfigyelhető Érdre vonatkozóan.

Az élve születések számának alakulása Érd esetében folyamatosan csökkenő tendenciát mutat 2011-ig. 2012-ben azonban növekedés tapasztalható, 530-ról 560-főre. Ezzel párhuzamosan a halálozások száma folyamatosan növekszik.

A vizsgált 10 év alatt a város lakosságának nemek szerinti arányát a stabilitás jellemezte. A nők és a férfiak nagyjából fele-fele arányban vannak jelen a város lakosságához viszonyítva.

Az elöregedés nem jellemzi Érd lakónépességét, mely általánosan jellemzi az ország társadalmát.

A KSH 2012. évi adatai alapján az ezer lakosra jutó házasságkötések száma 4.1 db. 2010-ben 3,07 volt az ezer lakosra vetített érték, tehát az adatok növekedést mutatnak. Következésképpen megállapítható, hogy a házasságkötési szándék növekedésnek indult, viszont ezzel párhuzamosan a válások száma is emelkedett. A háztartásokat tekintve a családos háztartások 81 %-át alkotják házastársi vagy élettársi kapcsolatban élők, a kisebb százalékos arány az egyszülős háztartás vagy gyermeküket egyedül nevelő szülők.

A nemzetiségi közösségek létszáma összességében Pest megyében növekedett a 2001-es adatokhoz képest. A legnagyobb létszámú nemzetiségűek a német, a cigány és a román ajkúak. Hasonlóképpen alakult Érd esetében is a nemzetiségi aránya. A német nemzetiségűek után a román aránya 1,02 % a 2011-es népszámlálási statisztikai adatok szerint. Az országos és a Pest megyei járásokéhoz képest is alacsony a cigány lakosság aránya.

A képzettségi adatokat megfigyelve megállapítható, hogy Érdnél a népesség iskolázottsága magasabb, mint az országos átlag. Az érettségizettek és a diplomások száma folyamatos növekedést mutat. Az

általános iskolai osztályt sem végzettek aránya rendkívül alacsonynak mondható, a legfrissebb adatok (2011) szerint 0,94 %. A 2001-ben végzett felmérésekhez viszonyítva is látszódik a folyamatos csökkenés. 2001-ben az alapfokú iskolázottsággal sem rendelkezők aránya 8 % volt.

2013-ban Érd városában a nyilvántartott álláskeresők száma 1 748 fő volt a KSH adatai szerint. 2000 és 2011 között többnyire stagnált, majd 2008-ról 2009-es évre a nyilvántartott álláskeresők száma a kétszeresére emelkedett. A tartós munkanélküliek száma is nagymértékben emelkedett. A korcsoport szerinti megoszlást vizsgálva a nők nagyobb arányban jelennek meg a munkakeresők csoportjában. A gazdaságilag aktív népesség száma Érden magas, viszont a népesség foglalkoztatottsága alacsony, mivel azok nagy része más településen talált munkát.

Az érdiiek jövedelmi helyzete a Pest megyei városok átlagától jobb helyzetben van. 2012-ben az egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó 362 ezer Ft volt.

Az életminőséget meghatározó lakásállományi statisztikai adat 2011-ben a következő képet mutatja: a lakásállomány 98,6 %-a földszintes lakóingatlan. Érden túlsúlyban vannak a 3-4 szobás lakóingatlanok és az országos átlaghoz képest a lakások 98,6 %-a magánszemélyek tulajdonában van. Az érdi lakások többségének minősége a mai kor igényeinek megfelelő. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása megoldott Érd Városában.

Gazdasági adatok

Az érdi székhelyű vállalkozások alapvetően kisméretűek és a hazai piacra orientálódnak. Ellentétben az ország más területével Érden korlátozott a külföldi gazdasági társaságok jelenléte. A helyi iparüzési adó bevételeit megvizsgálva az látható, hogy a város 2010-ig növekvő leszakadást mutat a többi megyei jogú városokhoz képest. A település gazdasági arculata átalakulóban van. Több nagyléptékű beruházás megvalósult az elmúlt években Érden, mely befolyással lehet a település gazdasági helyzetére hosszabb távon.

Érden nincs egyetlen kiemelkedő ágazat vagy óriásvállalat. Ha mégis meg kell jelölni egy-két meghatározó ágazatot, a Regisztrált társas vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlásának 2012-es adatai segítséget nyújtanak, így az építőipart, a szállítást és raktározást lehet megemlíteni. A Megalapozó Tanulmány jelentősnek mondja még az információ és kommunikáció, valamint az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységet végzők számát.

A helyi iparüzési adót fizetők alapján a legjelentősebb gazdasági ágazatok: kereskedelem, feldolgozóipar, villamos-energia és gázellátás, szállítás és raktározás.

A mikro és kisvállalati szféra a meghatározó, míg a közép és nagyvállalati szféra rendkívül fejletlen.

A versenyképességet meghatározó tényezők a foglalkoztatottsági típusok, az ipari-kereskedelmi célú ingatlanok helyzete, illetőleg a támogató és kapcsolódó szektorok. Az érdi lakosok körében felülreprezentáltak a vezetőként dolgozók, a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozásúak, az irodai és ügyviteli pozícióban dolgozók, valamint az ipari-építőipari foglalkozásúak.

A gazdaságfejlesztési akcióterület érintett ingatlanjai általánosságban magántulajdonban vannak. Érd megyei jogú város elérhetősége nemzetközi összehasonításban is kedvezőnek ítéltető, különösen fontos, hogy a települést három európai törzshálózati folyosó is érinti, kereskedelmi és logisztikai szempontban tevékenykedő vállalkozások kedvezőbb helyzetben vannak Érd elhelyezkedése miatt, hiszen ez a törzshálózat képezi majd a szállítás gerincét az európai egységes piacon. Országos viszonylatban kifejezetten magas a városhoz kötődő szabadalmi bejelentések relatív száma.

2011-es KSH adat szerint Érden 23 848 db lakóingatlan szerepelt a nyilvántartásban. Az ingatlanok nagy része magántulajdonban vannak. A lakások több mint fele (54,3 %-a) 1980 után épült. A 2006 és 2011 között épült lakások aránya a lakásállomány egészéhez viszonyítva 8,7 %. Egy lakásra jutó átlagos alapterületi érték meghaladja a 90 m²-t. A lakások több mint négyötöde összkomfortos.

2001-2008 között az ingatlanpiacon szereplő lakások átlagos négyzetméterára 185 000 Ft-ról 235 000 Ft-ra emelkedtek, majd 2014-re 200 000 Ft körüli értékre esett vissza.

Környezeti adatok

Érd természetföldrajzi szempontból három kistáj területén fekszik: Tétényi-fennsík, Érd-Ercsi-hátság, Csepeli-sík. Természetes keleti határa a Duna, melynek a jövőben kiemeltebb szerepet kíván szálni a város. Történeti jelentőséggel is bíró természeti terület a Fundoklia-völgy.

A térség éghajlatát tekintve mérsékelt meleg, száraz éghajlatú. A területen az országos átlaghoz viszonyítva jelentősen gyakoribbak az aszályok, az évi csapadékmennyiség 543 mm. Az évi középhőmérséklet a kontinentális éghajlatnak megfelelően 10,5 °C, az országos átlagtól alig eltérő. A város nagy területéből - a több mint 60 km²-re való kiterjedéséből - kifolyólag jellemző a változékony időjárás.

Érd levegőminőségét elsősorban a közlekedési eredetű levegőszennyezés határozza meg.

Legjelentősebb vízfolyásai a Duna mellett a Benta-patak, a Zámori-patak, Sulák-csatorna és a Baracsatorna.

A felszín alatti vizek mennyisége nem jelentős. Az érdi fürdő termálvízkészletét ellátó termálvíz egy 800 méter mélységű termálkútból kerül a felszínre. A felszíni vizek állapotát tekintve Érd a Középső-Duna vízgyűjtő-gazdálkodási alegységhez tartozik, a csapadékvíz-elvezetés teljes rendszerének kiépítése sajnos jelenleg nem megoldott.

A város legkiterjedtebb talajtípusa a Ramann féle barna erdőtalaj, valamint az Érd-Tétényi-fennsík legfontosabb ásványi nyersanyaga az építőanyagként elterjedten hasznosított szarmata mészkő.

Természetes növénytakarsulásai a tölgy-kőris-szil ligeterdők, a gyöngyvirágos-tölgyesek és a tatárjuharos löszpusztai tölgyesek, valamint a löszpusztarétek.

A települést K-Ny-i irányba több fő közlekedési út tagolja, úgymint M6, M7 autópályák, 6. és 7. sz. főutak, valamint két vasútvonal. Érd MJV közigazgatási területének kevesebb, mint a fele külterület.

A közigazgatási terület több, mint felét kitevő belterületi részt – a városközpont kivételével – kertvárosias, családi házas területhasználat jellemzi.

Természeti adottságából adódóan a domboldalak – termékeny talajaik révén – alkalmasak gyümölcs és szőlőtermelésre. (Országosan ismert érdi barack és bőtermő meggy.) A külterületi területek döntő hányada szántó terület (külterület 81 %-a, közigazgatási terület 35 %-a).

A városban meglehetősen alacsony a közcélú zöldterületek aránya, zöldterületeket összekötő fasorok alig találhatók. Csekély számban található közpark, közkert. A városban minden korosztály rekreációs igényét kielégíteni tudó, nagyobb kiterjedésű, több funkciójú, városi szintű közpark nem áll rendelkezésre a városlakók és az idelátogatók számára. Az egy főre eső közpark, közkert ellátottsága csupán $0,4 \text{ m}^2/\text{fő}$, ami az elvárt $7-10 \text{ m}^2/\text{fő}$ értékhez viszonyítva igen alacsony.

A közigazgatási terület 60,84 %-a városias térség, mely 3.683,42 hektárnyi területet foglal magában. A településszerkezeti terv alapján az összes beépítésre szánt terület mintegy 201 hektár, ami 3,32%-a a város közigazgatási területének. Ezen beépítésre szánt területnek 92,8 %-a, azaz 186 hektár jelenleg külterületen helyezkedik el.

Érd MJV közigazgatási területének számottevő része – 2.380,76 hektár, a teljes terület 39,25%-a – 10.000 m^2 -nél nagyobb, óriástelek. Ennek túlnyomó részét az osztatlan mezőgazdasági területek teszik ki. Az óriás telkek további kategorizálásával megállapítható, hogy kiemelkedő arányú (37 %) a 100 hektár feletti telkek száma (41 db). A kertvárosi lakóterületek jellemző telekmérete 500 és 1500 m^2 között van. Az ilyen méretű telkek a város telekállományának 32,71 %-át teszik ki, viszont számuk 23.477, ami az összes telek 75,7 %-a.

A város közvetlen közelében folyó Duna – mint a legnagyobb folyónk – miatt nélkülözhetetlen szerepe van az árvízvédelemnek.

A környezeti zaj elsősorban a közlekedésből fakad. A 2013-ban elkészített stratégiai zajtérkép alapján megállapítható, hogy különösen magas közúti zajterhelés nincs a településen. Ezzel ellentétben egyes vasútvonalak tekintetében a zajtérkép nagyon magas értékeket mutatott. A légi közlekedésből származó zajterhelés folyamán az $L_{den}-60 \text{ dB}$ -es hangnyomásszintet nem érte el a vizsgálat értéke. Zajvédelmi szempontból fokozottan védett területnek minősül a Beliczay-sziget, a Kálvária plató, Kakukk-hegy és az érdi Duna-part mentén tervezett városi közpark térségének meghatározott területe. A település területén a szomszédos területekre zavaró mértékű zajkibocsájtással levő ipari üzemek nem találhatók.

Érd MJV közigazgatási területén építésföldrajzi korlátok szempontjából alábányászott területek, nyilvántartott barlangok, telken túlnyúló pincék nem ismertek, azonban az Ófalu magaspartja és környezete földtani veszélyforrás, csúszásveszélyes „löszfal”.

A szélsőséges csapadékmennyiségek elvezetésére a jelenlegi vízvezetés nem megoldott. A hosszabb ideig tartó nyári meleg-napos időszakok esetében a magas hőmérséklet ellen egyedi klímaberendezések alkalmazásával védekeznek, amely több esetben energetikailag is problémás.

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Érd, a budapesti metropolisztérség súlyponti dél-nyugati zónájában, nemzetközi léptékben is kiváló tér- és kapcsolatszerkezeti adottságokkal rendelkezik.

Budapest dél-nyugati agglomerációja az ország elmúlt években talán legdinamikusabban fejlődő zónája, e térség településeinek kedvező térszerkezeti pozícióját egyfelől a fővárosi közelség, másfelől a kiváló makroszerkezeti kapcsolatok adják. Vasúton és közúton e térség Közép-Európa egyik meghatározó kapcsolati pontja, mivel a dunai átkelések és útvonalaik a Dunát átívelő szerves összeköttetéseket ma még lényegében csak a főváros környezetében biztosítanak, jórészt e térség hordozza az ország nyugati- és keleti részei, illetve részlegesen Európa nyugati és keleti részei közötti kapcsolatokat is.

E kapcsolati meghatározottság szülte dinamikát elsősorban azok a települések tudják a maguk fejlődésére kedvezően kihasználni, amelyek egyfelől kellő területi kínálattal rendelkeznek gazdasági, kereskedelmi tevékenységek megtelepedésére, másfelől szabályozási- és ösztönzési politikájukkal felkészülnek e tevékenységek előnyös befogadására.

A település térszerkezetének mai jellegzetességei a XX. században alakultak ki. Érd elsősorban a szállítási és hadiúthoz kapcsolódva alakult ki, majd mint mezőváros fejlődött tovább. Két falusias karakterű széles utca mentén történtek parcellázások az országút vonaláig. A város elsősorban a jelenlegi északi részén fejlődött ki, a vasút mentén Ófalu és Újfalú bővülésével kialakult a Tusculanum városrész. A település telkeinek száma és népessége nagyon gyorsan növekedett, míg a műszaki infrastruktúra és közlekedési lehetőségek nem feltétlenül tudták követni a hirtelen növekvő lakosságszámot és telekszámot. A gépkocsiforgalom miatt egyre zsúfoltabbá vált a város. A parcellák kijelölését sok helyen igen kedvezőtlenül hajtották végre és nem illeszkedtek a természeti adottságokhoz.

Érd sajátos jellemzője, hogy sokáig nem alakult ki egy meghatározó, egész városra kiható városközpont és a vasutak, majd autóutak megépítésével a település központja egyre messzebb került a Duna vonalától. Ennek következtében szükség van a város központjának komplex felújítására és a települési alközpontok kialakítására.

A Budapesttel és a környező településekkel történő összefonódás nagyságát mutatja az, hogy az összes, Érdről induló, és/vagy oda érkező autók mozgásának mintegy 46-47 %-a zajlik a település határain belül. A folyamatosan növekvő lakosságszám igényei közlekedési oldalról nincsenek lefedve, az úthálózat mind mennyiségi, mind minőségi szinten hiányos.

A hatályos településszerkezeti terv (2008) megállapítja, hogy a városszerkezet legnagyobb hiányosságait jelenti a belső közúthálózat és a külső közúthálózat kapcsolatrendszerének gyengesége. Megoldásként javasolja a következőket: városrészeket összekapcsoló útvonalak kiépítése, a vasútvonalak által elvágott területek összekapcsolása, egy városközpontot elkerülő észak-déli nyomvonal kialakítása, a városközpont forgalomcsillapítása, kelet-nyugat irányú tengely

létrehozása, a belváros déli oldalán haladó gyűjtőút kiépítése és egy átlós, a Riminyáki és Balatoni út között új közlekedési folyosót nyitó útvonal megvalósítása.

Jelenleg közúti kapcsolataiban Érd város közigazgatási területét érinti az M7 és M6 autópálya, illetve tágabb zónáját határolja északról az M0 autópálya és távlatban délről az M11 gyorsforgalmi út. Az M7 autópálya TEN-T törzshálózati elem, része a mediterrán tengelyt Ukrajnával összekapcsoló nagyjelentőségű V-ös transzeurópai folyosónak, az M6 autópálya TEN-T átfogó hálózati elem, része az adriai Plocse kikötőt az V/C transzeurópai folyosóba kötő rendszernek, északi kapcsolódását távlatban az M11 gyorsforgalmi út biztosítja majd Szlovákia irányába, amelynek eredményeként Érd térségét egy közép - európai jelentőségű észak – déli tengely érinti. Az M0 autópálya körgyűrű déli szakasza jelentős hatással bírhat a város kapcsolatrendszerére és területfelhasználására, amennyiben, mint valamennyi autópályát összekapcsoló és a Liszt Ferenc repülőtérrel is kapcsolatot teremtő harántoló elem, térsége kiváló pozíciót teremt multimodális kapcsolati pontra szervezett logisztikai bázisok fejlesztéséhez.

Az országos főhálózati elemek helyi hálózatához történő kapcsolódási pontjai mára az érdi belső úthálózat terheltsége és hálózati hiányosságai miatt esetenként túlterheltté váltak, valamint a helyi szintű forgalom is használja őket. A motorizációs robbanás jelentős forgalmi terhelést rótt a város úthálózatára. Megoldást jelenthet egy M7-es autópálya új le- és felhajtó csomópontjának kiépítése.

Az elvágott településrészek közötti kapcsolatot összekötő külön szintű keresztezések száma alacsony, a gyűjtőhálózathoz kapcsolódó lakóutca hálózat nagy része burkolatlan, melyek következményeként az úthálózat egyes elemein a forgalom mértéke meghaladja a csomópontok áteresztőképességét és torlódások alakulnak ki. A város szerkezetére is hatással lévő két új tengely létrehozása, úgy mint a Szent István úti híd- és a hozzá tartozó útépítést magába foglaló észak-déli tengely és a Töhötöm utca megépítését jelentő kelet-nyugat irányú közúti tengely, a közlekedés kiegyensúlyozott áramlását valósítaná meg.

A közösségi közlekedésben a helyi közlekedés részaránya 43 %-os és kizárólag autóbuszsal történik. A fővárosba irányul a forgalom 30 %-a. Az Érdet körülvevő települések kapcsolatát a buszhálózat biztosítja. A 2013. tavaszi forgalomszámlálás eredményeként megállapítható, hogy a legtöbb utas Érd autóbusz állomásán fordul meg, a felszállók száma meghaladja a 4000 utast. A megállóhelyek rossz állapotú burkolata és sok helyen az akadálymentesítés hiánya miatt fontos feladat a helyi közösségi közlekedés fejlesztése is.

A vasút korszerűsítési beruházások negatív tapasztalataként elmondható, hogy a nagy sebességű és növekvő vasúti forgalom a külön szintű közúti keresztezések megvalósításának elhúzóásával és elmaradásával növelik az egyes városrészek elszakítottóságát.

Vasúti kapcsolataiban Érd város közigazgatási területét érinti a 30-as, illetve 30/a Budapest Kelenföld – Székesfehérvár vasúti fővonal, valamint a 40-es, illetve 40/a Budapest Kelenföld – Pusztaszabolcs vasúti fővonal. A 30/a Budapest – Székesfehérvár vonal egyfelől TEN-T törzshálózati elem, része az V-ös páneuropai folyosó hazánkat érintő Zalalövő-Veszprém-Székesfehérvár-Budapest-Záhony szakasznak, a 40/a Budapest – Pusztaszabolcs vonal TEN-T átfogó hálózati elem, része az V/b

Gyékényes-Dombóvár-Budapest trenszeurópai vasúti kapcsolatnak. Fentiek mellett, reális esélye van a valamennyi Magyarországot érintő TEN-T vasútvonalat összekapcsoló, V0 vasútvonal Érd tágabb térségét érintő megépítésének, amely vonal meghatározó szerepet visz majd a kelet és nyugat közötti árutovábbításban. Szükség van a V0 vasútvonal minél gyorsabb megépítésére Érd fejlődése vonatkozásában is, mely a sűrű és gyakran éjszakai átmenő teherforgalomtól tehermentesítene a várost.

Érd belvárosát érintő közúti és vasúti forgalom jelentős része tehát a belváros közlekedési pályáin csupán áthaladó, inkább terhet, mint hasznot jelentő tranzit forgalom, amely vagy a más városrészek felé irányul vagy a teljes város szempontjából idegen átmenő forgalom.

Az érdi önálló kerékpáros hálózat jelenleg három, egymással nem összefüggő elemből áll. A meglévő kerékpárutak közös vonásából adódóan, miszerint nem alkotnak hálózatot, szinte használhatatlanná válnak. Amennyiben megfelelő kerékpáros hálózat épülne ki, a kerékpározás részaránya várhatóan fellendülne.

A gyalogosforgalom tekintetében járdák nincsenek vagy csak részben vannak kiépítve, más pontokon szélességük nem éri el a minimálisan előírtat. A gyalogosok számára nem áll rendelkezésre megfelelő járda.

A városközpont parkolási létesítményeinek rendezése, kiépítése igényként jelenik meg és szükséges lenne egy átfogó a város egészére kiható parkolási rendszer egységes kialakítása a jelenlegi felülvizsgálata mellett.

A településen élők közműellátásában minőségi változást eredményezett az elmúlt években kiépített közcsatorna hálózat. Erre a hálózatra minél több ingatlan rácsatlakozását szükséges elérni. Szennyvízáttemelő műtárgyaknak búzzáró létesítményekké alakítása fontos feladat és az általa okozott zaj terhelésének csökkentése. A műszaki infrastruktúra minőségét az úthálózat mellett a közművesítettség is befolyásolja. A változatos időjárást tekintve a nagy intenzitású záporokat a jelenlegi csapadékvíz elvezető rendszer nem tudja kellően elvezetni, melynek következtében az utaknál nagymértékű műszaki állapot romlás következik be. Az év másik szakaszában csapadékhiányos időszakok idején a szárazság megakadályozására célszerű megoldásként a záportározókban visszatartott víz hasznosítása, másrészt patak-meder rendezés. A közművek felszín alatti és feletti racionálisabb elrendezésével egy igényesebb területgazdálkodás, mikrokörnyezeti állapot érhető el. A jelenlegi, jellemzően oszlopokra fektetett lámpafejekkel történő „irányfény” szintű megvilágítás minőségi és mennyiségi változása oszlopsűrítéssel és lámpatestek alkalmazásával nem csak a környezetre és az egészségre, hanem az élhető térszerkezetre is hatással lenne. A településképet előnyösen befolyásolná a közterületek, utak teljes keresztmetszetű kiépítése, és rendezett kialakítása, mely magában foglalja az elektromos, és hírközlő vezetékek földkábelbe helyezését.

A belváros forgalmi terheléstől való mentesítése és a közművesítés fejlesztése a jövő egyik fontos és összetett fejlesztési feladata. Ez egyfelől tehermentesítő kapcsolatok létesítésével közlekedéshálózati

Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptió

---

beavatkozásokat igényel, másfelől alközpontok erősítésével, vízelvezető rendszer kiépítésével igényli a városszerkezet komplex elvén alapuló, policentrikus térszerkezet irányába való elmozdítását.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A település a Duna jobb partján Budától délre fekszik. A régészeti leletek szerint az őskorban már élt itt ember, a rómaiak idején pedig két katonai tábor közt polgári település lehetett. Első írásos említése 1243-ból való, „Erdu” néven. A hódoltság alatt jelentősebb helynek számított, amit bizonyít az is, hogy a XVIII-XIX. sz. térképeken, leírásokban az Érd elnevezés mellett a Hamzsabég még tovább élt. A török elől menekülő délszlávok közül sokan telepedtek le itt. A XVIII-XIX. sz. közepéig a Szapáry és Illésházy család birtokolta, 1828-tól 1848-ig a Batthyányiak, majd 1876-ig a Szina család, 1912-ig a Whimppfenek. A sikeres szőlőművelés fellendítette a gazdaságot, ennek hatására 1772-ben várossá nyilvánították.

Érd Óvárosa a Duna mentén haladó szállítási és hadiúthoz kapcsolódva jött létre, a török időkben is fontos szerepet töltött be. Komoly régészeti, történeti-műemléki és táji értékek hordozója. 1920-as évekre kiépült Ó- és Újfalú, ahol megtalálhatók a kulturális szempontból jelentős kastély, templomok, minaret, temetők, postakocsi állomás.

Érd jelenleg a kulturális örökség védelme szempontjából kiemelten kezelendő, világörökség várományos területen fekvő történeti település. A római limes magyarországi szakasza 2011-ben került bemutatásra a római határvédelmi rendszer világörökségi nevezési dokumentációjában. Érd külterületének Százhalombattához közeli részén 2012. nyarán egy úttárvágásos feltárással az egykori Limes-út nyomára bukkantak. Az Érdi-fennsíkon követhető útszakasz építési ideje a római császárkorra tehető. A Limes magyarországi szakaszának világörökségi nevezés benyújtására várhatóan 2015-ben kerül sor.

Ófalú, Újfalú és Kutjavár térségében kijelölt településképvédelmi terület található. E területen belül található a helyi értékvédelmi terület is.

Az országos védettségű műemlékek Érd belterületén találhatóak, leginkább Ófalú és Újfalú szívében a központokban. Szintén belterületen találhatóak a helyileg védendő épített értékek.

A kialakult építészeti kialakítást, történeti településhálózat rendszerét érdemes megtartani és a város egyúttal törekszik a meglévő értékek megőrzésére. Ófalú óvárosi falusias hangulatát, beépítetlen területeit a történelmi városrésznek kertés mezőgazdasági területbe történő sorolásával kívánjuk megtartani. Ez a besorolás megakadályozza a nagyobb telekbeépítéseket.

Az érdi magaspart, az ófalui pincesor, a Kálvária-hegy és alatta az Ófalú a különböző korokból megőrzött örökségével kiemelkedő együttest alkot a városban. Mindezek megőrzése mindannyiunk érdeke. Érd gazdag építészeti múlttal rendelkezik, viszont a régi, építészeti értékű épületek többsége elpusztult, nagyobb részt tönkrementek vagy elbontották, átalakították őket.

Az érdi népesség gyorsan növekedett, mely egy heterogén lakossági összetételt eredményezett. Az épületek különböző funkciókat látnak el és szétszórtan helyezkednek el a településen. Ennek következtében Érd XX. század végi építészetében megtalálhatjuk az építészeti irányzatok több

Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptió

fajtáját. Ezért fő célunk egy olyan közterületi minőség megteremtése, amely a modern város hagyományát teremti meg.

A műemléki védelem alatt álló ingatlanok Érden a következők:

Műemlék neve	Címe	Helyrajzi szám	Mtsz.	Rövid leírás	Műemléki környezet hrsz.	Övezeti jele
Magyar Földrajzi Múzeum, volt Wimpffen-kúria	Budai út 4, 6, Alsó u. 2., Felső út 1.	22713; 22711;22712; 11715	7010	klasszicista, 1840 körül. Feltehetően Hild József tervezte. A főépülettel egykorú melléképületek: istállók, kocsiszín	22714,22716,22718,2908,22907,9239,19240,19241,19246,19248,22717/1,22717/2,22719,22720,22721,22723,22724	Vt-m
Kutyavár	Kutyavár út 40-42.	11997	7011	gótikus, 15. sz-1 vadászkastély romjai	11996,988/1,1987,1986,12000,2099,12100,12105	Z-0
Minaret	Mecset u.	24357/1	7012	török kori, 16. sz. második fele	24341,24342,24343,24344,24339,24358/1,24359,24360/2	Vt-m/M
R.k. plébániaház	Molnár u. 6.	24469	7013	barokk, földszintje 1686-1695 között épült, emelettel bővítve 1774-ben. Kertjében szobortöredékek a fogadalmi kápolna lebontott kerítéséről.	24448,24449,24450,24451,24452,24453/2,24461,24462/1,24462/2,24463,24464,24465,24466,24467,24468,24473,24474,24475,24476,24477,24501,24502,24503,24504/1,24501/2	Vt-m
R.k. templom	Szent Mihály tér	24470	7014	gótikus, 15. sz-i falak felhasználásával barokk, 1702-1723		

Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptió

Szent Sebestyén, Szent Rókus, Szent Rozália kápolna	Külső Római út 1/a.	24240	9390	1734-ben emelet négyzetes alaprajzú fogadalmi kápolna, homlokzatán dombormű látható. Faszerkezetű harangtornyát kecses sisak díszíti	24241,24239/1,2 4239/2,24239/3, 24838	Lke-9
Barokk kőkereszt	Kinga u. 1. előtt	23053	9391	Illésházy János állíttatta 1789-ben, 1838. évi jeges ár ófalui pusztítását követően került mai helyére	23052,23054,230 64,23065/1	közterület

A Wimpffen-kúria feltehetően Hild József tervei alapján épült 1840 körül klasszicista stílusban. A városközpontban, a Budai úton található, egyik legértékesebb műemléki együttes, ahol jelenleg a Magyar Földrajzi Múzeum működik. A főépület magasföldszintes, melyet 15 m széles és 4 m magas timpanon díszít. A két oldalsó épület istállóként, a kert közepén lévő melléképület nyitott-fedett kocsiszíneként funkcionált. 1876-ban került az uradalom a Wimpffenek tulajdonába és a fogadó kúriává alakult át. Az Alsó utcai istállóépületet lakóépületté, az udvart díszkertté alakították. A műemlékegyüttes 5000 m² összefüggő kerttel rendelkezik, ahol egy szoborpark is található.

A Kutyavár Érd legrégebbi építészeti emlékének romja, mely egy XV. századi, gótikus vadászkastély maradványa. A hagyomány szerint Mátyás király építette. Ez a kulturális érték szabadon látogatható, kovácsoltvas kerítés és kapu határolja.

Dzsámi minaretje Ófaluban a Mecset utca végén található. A XVI. század második felében épült. Sajnos az erkélye és sisakja villámcsapás következtében megsérült, de 1962-65 között elkészült az építmény helyreállítási terve. A rekonstrukcióra csak részlegesen került sor és látogatása is korlátozott. A minaret építménye a közterület közepén áll kisebb zöldszigetben.

A barokk plébánia földszinti része 1686 és 1695 között épült. Az épületet gróf Illésházy János 1774-ben, Tomicich János plébános működése idején emelet ráépítésével bővítette. Ugyanakkor elkészült a templom tornya is. A plébánia udvarán láthatjuk a Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália fogadalmi kápolna kerítését korábban díszítő szobrokat.

A Római katolikus templom (Szent Mihály arkangyal) Szent Mihály tiszteletére épült, már a XV. században állt. A XVIII. század második felében készült a Vir Dolorum, a Szent Sebestyén és a Szent Rókus barokk faszobor, illetve a fő- és mellékoltár. A templom órapárcányos tornya 1774-ben épült fel. A templom körül 1793-ig temető volt. Az 1970-es években építették be a templomhajóba vezető északi homlokzati bejárathoz a faragott kőkeretes kapuját. A szentély keleti záró falán lévő barokk ablakfülkében Szent Mihály arkangyal faszobra látható. A templom a Szent Mihály tér közepén található, Ófalu területén. A műemlék templomban az utóbbi években szerkezet-megerősítés, és teljes külső és belső felújítás történt.

A Szent Sebestyén, Szent Rókus és Szent Rozália tiszteletére szentelt kápolna a külső Római úton található. A kápolna legutóbbi helyreállítása 1984-ben történt. A Hamzsabég tér felőli sarkon áll lakóépületek közé ékelődve a kápolna.

A barokk kőkeresztet Illésházy János állíttatta 1789-ben, mely a Felső utca és Kinga utca találkozásánál található környezetében helyi védett népi lakóházakkal.

A műemlékek eszmei jelentősége meghatározó, némelyikük regionális szinten is kiemelkedő értéket képvisel.

Az utcaképek bár már nem tükrözik a régmúlt építészeti sokszínűségét és a homlokzatok faláról több helyen lepusztultak a vakolatdíszek, régi fényképek alapján helyreállíthatóak.

A művelődési, közösségi funkciókat a meglévő épületekben érdemes elhelyezni, máshol viszont funkcióváltás szükséges (Wimpffen-kúria, lebontott kastély ingatlanán lévő volt gazdatiszti ház).

Turisztikai szempontból jelentős az érdi magaspart, a pincesor, a Kálvária-hegy és alatta az Ófalu a különböző korokból megőrzött épített örökségével kiemelkedő együttese, melyek körül a pincesor vendéglátás céljára hasznosítható.

A téglagyár területe és a Beliczay-sziget állat- és növényvilágával szintén kiemelkedő turisztikai vonzerőt jelent.

Műemléki védelemre javasolt ingatlanok az alábbiak:

- Kastély ingatlana a pincével és a gazdatiszt egykori házával
- Fő u. 52. sz. lakóház
- Molnár u. 13. sz. lakóépület és a kővázával díszített kerítés
- Molnár u. 15. és 17. sz. lakóépület
- Római út 22.,, 29 sz. lakóépület
- Római u. 32. sz. volt intézői lakás
- Mély út végi Fehér kereszt
- Szent Mihály templom kertjében álló, 1789-ben állított keresztre, valamint Szent János szobor

Műemlékvédelem sajátos tárgyai, mint történeti kert, temető és temetkezési emlékhely jelenleg Érden nem található.

Helyi védelem alatt álló építmények:

Érd, Alsó utca:	9. sz. 22567 hrsz 17. sz. 22571 hrsz 24. sz. 22746 hrsz 27. sz. 22582/4 hrsz 58. sz. 22783 hrsz 60. sz. 22784 hrsz 62. sz. 22787 hrsz 66. sz. 22791 hrsz 82. sz. 22821 hrsz	Érd, Római utca:	14. sz. 23971 hrsz 20. sz. 23965 hrsz 24442 hrsz, egykori ártézi kút
-----------------	---	------------------	---

Érd Megyei Jogú Város Településfejlesztési Kon koncepció

	93. sz. 22709 hrsz		
Érd, Felső utca:	3. sz. 22716 hrsz 6. sz. 22908 hrsz 9. sz. 22721 hrsz 25. sz. 22748 hrsz 21. sz. 22738 hrsz 76. sz. 23070 hrsz 72. sz. 23065/2 hrsz	Érd, Szent Mihály tér:	2. sz. 24474 hrsz
Érd, Fő utca:	12. sz. 23749 hrsz 34. sz. 24043 hrsz 40. sz. 24033 hrsz 51. sz. 24408 hrsz 55. sz. 24412 hrsz 56. sz. 23991 hrsz 60. sz. 23989 hrsz	Érd, Esküdt utca:	2. villa 19239 hrsz
Érd, Kastély utca:	16. sz. 24007 hrsz 13. sz. 23979 hrsz 15. sz. 23978 hrsz	Érd, Kövirózsa utca:	2. sz. villa 11854/1 hrsz
Érd, Kerék utca:	1. sz. 24552 hrsz 2. sz. 24551 hrsz 3. sz. 24550 hrsz 4. sz. 24549 hrsz 5. sz. 24548/1 hrsz	Érd, Tolmács utca:	5-7. víztorony 24799/3 hrsz
Érd, Molnár utca:	8. sz. 24504/2 hrsz 26. sz. 24578/1 hrsz	II. Lajos emlékmű:	Római úton 24436/1 hrsz
Érd, Szapáry utca:	7. sz. 23964 hrsz 9. sz. 23961 hrsz 11. sz. 23960 hrsz 13. sz. 23959/2 hrsz 14. hrsz. 23977 hrsz	Kálvária kápolna:	Kakukk hegy 23907 hrsz

A legfrissebb, 2010-es adat szerint összesen 47 épület, építmény, pince, szobor, emlékmű, kereszt tartoznak helyi egyedi védelem alá. Néhány kivétellel mindegyik Újfalú és Ófalú területén található.

Helyi egyedi védelemre javasolt épületek találhatóak Ófalú, Újfalú, Tusculanum, Postástelep, Tisztviselőtelep és Érdliget területén.

Terület	Helyi egyedi védelemre javasolt épületek, területek
Ófalú	Arató u. 15. sz.

	Fő utca 48. 64. sz. és a Kötél köz sarkán álló lakóházak
	Gereblye u. 6. sz.
	Iskola köz 1. sz.
	Járom u. 15. 26. 33. 34. sz.
	Kantár köz 8. sz.
	Kerülő utca pincésora
	Mecset utca 4. (Szántó utca sarka) volt Antunovics kocsmá épület az árvíz tábla
	Mély utca pincéi és présházai
	Római út 16. 20. sz. lakóházak
	Szent Valburga szobra (Kastély utca)
	a 48-as emlékmű (a Tállya és Topoly utca sarkán)
	I. világháborús emlékmű (Hősök tere)
Újfalú	Jézus Szíve templom
	Alsó utca 21. sz. alatti Regnum Marianum Általános Iskola épülete
	Alsó utca 56, 64, 88, 92. sz.
	Felső utca 19, 33, 39, 41, 43, 45, 82, és 107. sz. épületek
Tusculanum	Tompa u. 1. sz. volt Vendéglő, jelenleg orvosi rendelő
	Vörösmarty u. 7. sz. alatti (Rákóczi u. sarok) volt Tusculanum Szövetkezeti Székház épülete
Postástelep	Diósdí út 18. és 25. sz. épületek
Érdliget	Sárd u. 35. sz. épület
	Tarcal utcai Posta
	Topoly u. 2. sz. alatti Öregek Otthona (volt Tűzoltólaktanya)

Tisztviselőtelep	MÁV Nagyállomás és a vele egykorú üzemi épület
	Jegyző u. és Csalogány utca sarkán álló kocsmá (Kocsmá a Nagyállomáshoz)

A város déli oldalán fellelhető az országosan védett természeti terület és az érdi Kakukk-hegy természetvédelmi terület. Tájképvédelmi területként nyilvántartott a Parkvárosi településrész keleti része, illetve a Tusculanum városrész keleti része, a Beliczay-sziget és Kakukk-hegy. Ex lege védelem alatt áll a Földvár a Sánc hegyen és a Halomsírmező. Helyi természetvédelmi védettség alatt áll a Berza-hert, a Czabai-kert, az érdi idős tölgyfa, kaptárfülkék, Fundoklia-völgy, karsztos aszónvölgy.

A Natura 2000 területek egyes szakaszokon érintik Érd MJV közigazgatási területét, úgymint a Fundoklia-völgy, a téglagyártól délre lévő szőlőhegyi terület és a Kakukk-hegy védett területe, továbbá a Duna és ártere.

Védett Natura 2000 fajok: leánykőkörcsin, magyar gurgolya, piros kígyószisz, homoki nőszirm, homoki kikerics, bíboros sallangvirág.

Védett növényfajok: apró vetővirág, sárga len, nagy pacsirtafű, nagy ezerjófű, magyar zergevirág, pézsmahagyma, gumós macskahere, közönséges csikófark, deres vajvirág, zöldike ujjaskosbor, fekete galagonya, téli zsurló, nyári tőzike, ligeti csillagvirág.

Érd város területén 43 db a KÖH által nyilvántartott régészeti lelőhelyet találunk. Kiemelten védett régészeti lelőhelyek az érd-százhalombattai bronzkori és kora vaskori földvárhoz és településhez tatózó kora vaskori halomsíros temető. Fokozottan védett régészeti lelőhely Érd-Ófalu kastélydomb, késő középkori kastély és pincerendszer maradványai. Védett lelőhely: Riminyák középkori település, templom és temető.

A Benta-patak, a belefutó Zámori-patak, illetve a Sulák-patak és a Bara-patak melletti 4–500 m széles sáv régészeti érdekű területnek tekintendő.

Érd városépítészeti örökségének legnagyobb helyi értéke a kertvárosias településszerkezet, amelynek megőrzése településtörténeti és kulturális szempontból is fontos feladat.

Az élhető települési környezet, a hagyományos kertvárosias térszerkezet, az ófalui turisztikai potenciál erősítése, a dunaparti és parkvárosi sport és rekreáció, az átmenő forgalomtól mentes, gyalogközlekedést preferáló zöldebb belváros eléréséhez és az intézményhálózat fejlesztéséhez kapcsolódóan egyaránt megjelenik részcélként az értékfejlesztés és az értékvédelem.

4. A megvalósítás eszközei és azok nyomonkövetése

A Településfejlesztési Konceptió az Integrált Településfejlesztési Stratégiával párhuzamosan készül, így a 314/2012 (XI. 8) Kormányrendelet szerinti megvalósítás eszközei és azok nyomonkövetése című rész az ITS-ben kerül ismertetésre.